

Primorski dnevnik

Poština plačana v gotovini
Abb. postale I gruppo

Cena 90 lir

Leto XXIX. Št. 176 (8578)

TRST, nedelja, 29. julija 1973

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Čerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni «Dobrodo» v Goveu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni «Slovenija» pod Vojskim pri Idriji, do 8. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zasluženi Evropi.

Kulturna središča in Slovenci

Ko smo pred meseci pisali o novem zakonu o deželnih posegih za razvoj kulturnih dejavnosti v Furlaniji - Julijski krajini, smo ugotovili, da ga v bistvu le preveča napredni duh v odnosu do kulture, saj skuša ovrednotiti njen namen, in pomen, hkrati pa tudi najti načine in sredstva za nje.

Ena izmed temeljnih možnosti tega posredovanja kulture v okviru deželnega zakona so posebna kulturna središča. Ta naj bi nudila občanom možnost kulturnega izražanja in naj bi bila v službi določenih ozemeljskih in etničnih enot kot središča za izmenjavo misli in za uživanje kulturnih dobrin. Verjetno prav v zvezi s temi središči pride še najbolj do izraza pomen dveh tukajšnjih kultur, slovenske in italijanske, in dveh jezikov. Zato je bilo tem bolj upravičeno vprašanje, komu bodo ta kulturna središča namenjena in kdo jih bo upravljal. In zdelo se nam je povsem utemeljeno zahteva komunističnih svetovalec po ločenih slovenskih in italijanskih domovih. Na področju, kjer to ne bi bilo izvedljivo, naj bi prišlo do ločenih odsekov, ker bi bilo preveč diskriminatorno predvideti le enotna središča. Bili smo mnenja, da bi enotna središča pomenila žrtvovanje ene kulture na račun druge, medtem ko je jasno, da ima vsaka izmed njih pravo do popolnega in vsestranskega razvoja. Tako mislimo še danes.

Kaj pravzaprav naj bi bila ta kulturna središča?

Zakon pravi, da se kulturna središča ustanavljajo zato, da se zagotovi preko primerne infrastrukturne mreže širjenje kulturnih dejavnosti na vsem ozemlju Furlanije - Julijske krajine, in da predstavljajo s šolo in knjižnicami ter muzeji temelj dopolnilnega sistema trajnega izobraževanja. Vsako kulturno središče, piše v 18. členu, pa bo obsegalo gledališko in kinematografsko dvorano, dvorano za zasedanja in srečanja, čitalnico, prostor za razvedrilne in audiovizualne dejavnosti ter potrebne pomožne prostore.

Resnici na ljubo moramo priznati, da se nam je zdela tedaj vsa zadeva še precej v oblikih, da pa je stekla hitreje, kakor smo pričakovali, ne pa tudi tako, seveda, kakor bi si želeli.

Najprej nas je zadržala vest, da začno avgusta urejati Kraški muzej v Repnu, ki ga bo baje upravljal konzorcij petih občin in pokrajine. Misel o takem muzeju, ki naj bi bil nekaj živega in delujočega, ne pa muzeja v klasičnem pomenu besede, in ki bi tudi primerno upošteval potrebe Slovencev in kraškega prebivalstva, se nam zdi vsakega zanimiva, celo razveseljujoča in vredna vse naše podpore. Prav tako pa se nam zdi, da take elite ustanove nikakor ne gre zamenjati s kulturnim središčem, kakršna so predvidena v deželnem zakonu. To je treba zelo jasno povedati predvsem zato, ker je predsednik Zanetti izrecno dejal, da namerava pokrajina izkoristiti deželni zakon o kulturi za izgradnjo dveh kulturnih središč: eno od teh naj bi bil prav ta muzej v Repnu.

Kulturna središča so ali bi vsaj morala biti nekaj čisto drugega. Kje naj bi stala, kaj naj bi vse obsegala, komu predvsem bila namenjena in v kakšnem jeziku naj bi delovala — to pa so samo nekatere izmed vprašanj, ki naj ne posameznik očitno ne more dati pravega odgovora. Odgovor, dokončen in obvezujoč, ga lahko da samo vsa naša skupnost kot celota.

S takim odgovorom bi lahko tudi še pravočasno zavrla vsiljevanje starih pobud, katerih rojstvo sega v čas pred

deželnim zakonom, pod sodobnejšo etiketo «kulturnih središč», kar pa nikakor niso in ne morejo biti. Zakon sam je nedvomno dovolj širok, da bo omogočil tudi financiranje številnih drugih ustanov, vendar pa moramo lepo po slovensko reči bobu bob. In kulturnemu središču kulturno središče!

Te dni so nam v časopisu postregli še z novico o imenovanju posebnega odbora, ki naj izdela kriterije za kulturna središča. Odbor bo moral izdelati nekatere modele centrov in predvideti njihov obseg, osnovno opremo in drugo v odnosu na področja, katerim bodo središča rabila. V njem so predstavniki deželnih odborov za urbanistiko, načrtovanje, javna dela in kulturo, poleg tega ima odbor še svojega tajnika. Ne dvomimo o tem, da so izbrani ljudje vredni zaupanja jim naloge, žal pa moramo ugotoviti, da ni med njimi niti enega Slovenca. Ta odbor bo sicer moral zbrati podatke o podobnih pobudah v Italiji in drugih evropskih deželah, moral pa bo tudi preučiti potrebe dežele in v tej zvezi modele, ki bi najbolj ustrezali našemu področju. Ker očitno na tem področju živimo tudi Slovenci, kar tudi navedeni zakon priznava, si upamo trditi, da ne bi nikakor bilo odveč, če bi imeli v odboru svojega zastopnika. Kdo namreč tako dobro pozna potrebe našega slovenskega človeka, da lahko v njegovem imenu odloča, kakšna naj bodo središča, namenjena njegovemu kulturnemu življenju? Saj gre vendar za izrecno poudarjene «modele, ki bodo najbolj ustrezali našemu področju». Ali smemo imeti toliko zaupanja v imenovani odbor, da lahko računamo na njegovo skrb za vse tisto, čemur bi preprosto rekli etnična stran problema kulturnih središč? Dolgoletne in grenke izkušnje nam takega zaupanja ne opravičujejo.

V zvezi s kulturnimi središči pa smo zvedeli tudi za nekaj pobud na Goriškem, ki se nam zdijo v vidika naših narodnih in kulturnih koristi vprašljive. Tudi tu gre za vprašanja, katerih rešitve ni mogoče prepustiti trenutnemu razpoloženju in mnenju posameznih občinskih odborov. Gre za odločitve in iz njih izhajajočo odgovornost, ki močno presega celotno okvir posameznih skupin, organizacij ali strank. Nujno je torej, da naše kulturne in politične organizacije in vse tiste organizacije, ki imajo v svojih vrstah Slovence, čimprej sprejmejo enoten jezik v odnosu do kulturnih središč, saj so ta vsak dan bolj že stvarnost.

Slovinci vendar ne moremo stati ob strani in čakati, da nam drugi ukrojijo naše kulturne potrebe po svojih zamislih. Dogovoriti se moramo za stališče, ki naj bo enotno in ki naj omeni ta središča z vidika interesov naše slovenske kulture, stališče, ki naj bo temelj za vse naše zahteve in smerokaz za naše cilje. Dogovoriti se moramo pravočasno, da ne bomo že jutri tarnali, da je šla priložnost mimo nas.

MIROSLAV KOŠUTA

Rahman pri Titu

BRIONI, 28. — Predsednik republike Tito je sprejel danes na Brionih predsednika vlade Bangla deša Mudziburja Rahmana. Z Rahmanom je prišel na Brione tudi predsednik ZIS Džemal Bjeđić. Tito je gostu zelo prišerno sprejel in sta se dlje časa zadržala v pogovoru. Se preden sta napravila obhod častne čete. To je prvo srečanje med Titom in Rahmanom. Ko je bil predsednik Tito leta 1968 v Daki, je bil Rahman tedaj v zaporu.

Popoldne so se začeli med Titom in bangladeškim gostom politični pogovori, na katerih sta govorila predvsem o mednarodnem položaju ter o odnosih med obema državama. Nocoj je Tito priredil gostu v njegovemu spremstvu slovesno večerjo.

V OKVIRU VLADNIH PRIZADEVANJ ZA ZAJEZITEV DRAGINJE IN INFLACIJE

Sestanek Rumorja in gospodarskih ministrov s predstavniki treh sindikalnih konfederacij

Septembra pogajanja za povišanje pokojnin in rešitev sindikalnih sporov v javnih upravah

Srečen začetek odprave skypa 2: Alan Bean, Owen Garriott in Jack Louisa so priklopili svojo ladjico apollo vesoljskemu laboratoriju, ki bo za 59 dni njihov dom. Na sliki: start rakete saturn z ladjico apollo na vrhu s kozmodromu na Kennedyjevem rtu

RIM, 28. — Pri predsedniku vlade Rumorju je bil nocoj sestanek med vlado in sindikalno federacijo CGIL, CISL in UIL. Za vlado so se sestanka udeležili, poleg predsednika, minister za finance Emilio Colombo, zakladni minister La Malfa, minister za proračun Giolitti in minister za delo Bertoldi. Delegacija sindikalne federacije pa so vodili Lama (CGIL), Storti (CISL) in Vanni (UIL).

Po sestanku, ki je trajal približno štiri ure, je bilo objavljeno skupno sporočilo, ki pravi med drugim, da je prišlo med pogovori, do enakih ugovoritev, prepričani in obveznosti, da je treba začeti in voditi odločen boj za obrambo kupne moči lire in za okrepitev proizvodnih dejavnosti, upoštevajoč pri tem položaj na jugu in zaposlitve. Sporočilo nadalje pravi, da bodo vlada in tri sindikalne konfederacije avgusta in septembra nadaljevale s pogovori, da se čimprej rešijo «najvažnejša gospodarska in socialna vprašanja». Hkrati pa so se dogovorili, da bo vlada septembra začela preučevati zahteve sindikalnih organizacij o povišanju najnižjih pokojnin «v okviru ocenitve gospodarskega in finančnega položaja».

Po sestanku so trije glavni tajniki CGIL, CISL in UIL izjavili časniki, da so sindikati obrazložili predsedniku vlade in pristojnim ministrom, da je vprašanje ukrepov proti dražnjim povezano s splošnim vprašanjem zaposlitve, zlasti pa s sindikalnim sporom med uslužbenci in javnimi upravami, kakor tudi s splošnim vprašanjem zaposlitve, socialnih reform in Juga. Povedali so tudi, da so na sestanku obširno razložili vladi zahteve glede pokojnin, družinskih dokladov in doklade brezposelnosti. O teh vprašanjih bodo sindikati septembra ponovno razpravljali z vlado.

Minister Giolitti pa je izjavil časnikarjem, da je vlada zadovoljna s potekom govora s sindikati. Dejal je, da je bilo srečanje resno in stvarno, da so na njem pripravili zelo podroben načrt. Podobno mnenje je izrazil tudi minister za delo Bertoldi, ki je dodal, da so med pogovori proučili najnujnejša vprašanja v zvezi z uveljavitvijo in uresničitvijo gospodarskih in socialnih ukrepov. Pri tem je Bertoldi pojasnil, da so obravnavali zlasti vprašanje cen, pokojnin in finančnega položaja v državi. Zakladni minister La Malfa je dejal, da so pogajanja s sindikati važna, ker je treba do konca septembra rešiti vse obstoječe sindikalne spore. Dodal je, da bosta morala prihodnjega oktobra ministri za proračun in zaklad podati poročilo o finančnem položaju in povedati, kakšno je pravzaprav stanje in na katerih osnovah se lahko razvija gospodarska politika.

Tajnik krščanske demokracije A. Fanfani je danes govoril na deželnem kongresu stranke v Toskani in v glavnem obravnaval nedavne ukrepe vlade za boj proti dražnjim in inflaciji. Poudaril je, da je gospodarski položaj zelo resen in dolgih rokov in da si državljani ne morejo pričakovati, da bo vlada sama vsa ta vprašanja rešila. Dejal je, da je danes mnogo dela za vse in še posebno naglasil, da tuje države ne smejo izvažati svoje inflacije, hkrati pa zavirati zunanjo trgovino. Fanfani je izjavil, da tudi gospodarska skupnost mora napraviti red v svojih vrstah in mora pokazati stvarno solidarnost do svojih članic, da se bo lahko enotno predstavila pred ostalim svetom. Glede vlade pa je Fanfani dejal, da mora sedanjim ukrepom dodati še ukrepe za pospeševanje proizvodnje ter zavreti vsako povečanje tekočih javnih izdatkov.

Zanimiv je tudi uvodnik, ki ga je napisal minister za proračun Giolitti za jutrišnji «Avanti». Giolitti pravi, da je nadzorstvo nad cenami nezadosten, toda potreben ukrep za nadzorovanje inflacije. Zato je treba zamrzniti cen strogo spoštovati. Za doseg tega smotrov pa je po mnenju Giolittija potrebno sodelovanje najširših socialnih in proizvodnih sil, ki so izjavile, da podpirajo vladne pobude. Minister ugotavlja, da so bili sprejeti takšni ukrepi, ki zajemajo celotno področje nadzorstva nad cenami in dolgoročno, kako se morajo pri tem ravnanje proizvajalci, prodajalci in potrošniki, da se vladni ukrepi spoštujejo in uresničijo v splošno korist vseh.

3. KULTURNO SREČANJE MED SOSEDNIMI NARODI INCONTRO CULTURALE DEI POPOLI VICINI KULTURTREFFEN DER ANGRENZENDEN VÖLKER GUNVIGNE DI CULTURE DAI POPOLI CH'A SON PUARTE CUN PUARTE

28-29. 7. 1973

CASTELMONTE
STARA GORA

PROGRAM

Danes, 29.7.1973
Ob 16. uri Sv. Maša v štirih jezikih
Pevski zbor «Rečan» iz Ljes
Pevski zbor iz Sv. Lenarta
Folklorna skupina «France Marolt» iz Ljubljane
Brški oktet
Pevski zbor «F. B. Sedej» iz Gorice
Pevski zbor «Radiše» iz Koroške (Avst.)
Pevski zbor iz Tolmina
Furlanski zbor iz Chiopris - Viscone
Pevski zbor «Tabor» z Opčin (Trst)
Ansambel «Brški Slavček» iz Števerjana
Pevski zbor «Srečko Kosovel» iz Ronk
Pevski zbor «Kras» iz Dol - Poljan
Brezplačni ples — Velik prostor za parkiranje —
Kiosk s pijačo in jedajo

DANES

javnih upravah. Poleg tega so sindikalni predstavniki razložili vladi svoje zahteve o povišanju družinskih doklade in doklade brezposelnosti. Govorili so tudi o socialnih reformah.

Deželna vodstva strank leve sredine so končno potrdila spoznam upravnico - političnega značaja in o sestavi deželnega odbora. Ker se bo jutri popoldne sestal

deželni svet, je gotovo, da bodo izvolili tako predsednika deželnega odbora kot odbornike. Svetovalci bodo po programskem govoru novega predsednika, ki bo po sporazumu Cornelli (KD), razpravljali o ustanovitvi dveh novih odborov. V tisk ne bo seje, od srede dalje pa se bo svet ponovno vsak dan sestal.

Včeraj se je v Trebšah začela proslava 75-letnice ustanovitve PD Primorje. Proslava se bo nadaljevala danes.

V Nabrežini je bila v okviru 2. pokrajinske razstave vin zanimiva okrogla miza o kmečkem turizmu.

Grčija - republika

Beseda «republika» je latinskega izvora, stari Rimljani so namreč na ta način prirojavili grški izraz «demokracija», ki je pomenil «oblast ljudstva», in jo spremenili v «javno stvar». Z današnjim ljudskim glasovanjem v Grčiji naj bi ljudstvo potrdilo spremembo iz kraljevine v republiko. Toda jasno je, da današnja «republika» nima prav nobene zveze s starogrško «demokracijo».

Stari Platon je svoje čase pisal, da tedanjo grško družbo držijo pokonci trije stebri: filozof, vojskovec in trgovec. Nekdo pa je spričo sedanjih razmer v Grčiji zlobno ugotovil: kot vse kaže, je sedanji režim prve po vsej izločitvi, druge je pustil močno razcepljene, tretji ne da do sapa; kje naj se potem uresničuje smisel besede republika?

Dejansko se v Grčiji spreminja oblike vladavine pojavljajo v zelo kočljivih razmerah. Bilo bi naravno, da bi odprava monarhije in uvedba republike pomenila bistveno spremembo vsebine oblasti, sprememba naj bi jo globoko preobrazila k demokratičnosti, tako, ko bi ljudstvo z njo zares prišlo do besede, ko bi njegova volja dejansko prišla do veljave. Zdej, pa je stanje v Grčiji tako, da celo tisti, ki jih je monarhistični režim preganjal — in teh ni malo — zdaj oklevajo in se ne morejo odločiti za odpravo monarhije, ker vedo, da prihajajo iz dežja pod kap.

Dejstvo je, da sedanji režim, se pravi vojaška oblast, ki je prišla na površje z državnim udarom leta 1967, vsa ta leta ni mogel pridobiti zase naklonjenosti skoraj nobene plasti prebivalstva. Režim se je vzdrževal zgolj s politiko pritiska, s preganjanji, z zapiranjem in s tem, da je zatrl vse oblike vsaj navidezne demokracije, ko je razpustil vse politične stranke. Vsa ta leta so se upirali študentje, profesorji, policija je vpadala na univerze, delavci so se tolkli po atenskih ulicah s policijo, nezadovoljstvo je seglo v široke sloje prebivalstva, v vojsko, celo v cerkvenih krogih so bili zaznamni pojavi opozicije proti vojaškemu režimu.

Vladna propaganda si prizadeva prikazati, kako je v Grčiji razcvet gospodarstva. Res so industrija, trgovina in turizem po zaslugi izdatnih državnih investicij dosegli znanen uspeh. Res je tudi, da dobičkarjem še nikoli ni šlo tako dobro, da Grčija nikoli prej ni bila tako prezaobljena kot je zdaj. Dolgovi tujni so se potrojili v dveh letih.

Najbolj so prizadeti kmetje, ker jim režim tišči cene navzdol, zato se množično izseljujejo iz vasi.

Ko pariški «Le Monde» ocenjuje stanje v Grčiji pred glasovanjem za ustavne spremembe, ugotavlja, da ne gre za izbiro ali kraljevine ali republike, pač pa za potrditev nove ustave, ki naj sama po sebi pomeni hkrati potrditev republike. Morda nima primere v grški zgodovini dejstvo, pravi časopis, da neki desničarski režim, kot je sedanji, dobiva udarce celo od tistih, ki jim je v korist, se pravi od desničarskih in celo skrajno desničarskih sil.

Zato je očitno, da rojstvo republike v Grčiji nikakor ne pomeni tudi obnove demokracije, niti ne rešuje nobenega izmed mnogoterih notranjih protislovij, nasprotno, zdi se, da jih še bolj zaostrejo in zapleta. Kriza tli na vseh področjih in pojav republike nikakor ne more biti čudodelna palica, ki bi odpravila vzroke te krize. Poglavitna značilnost sedanjega trenutka in položaja v Grčiji je vsakega ta, da vojaški režim vse doslej, pa najsi je ukrenil karkoli, ni mogel pridobiti zase širokih plasti grškega ljudstva. Zato verjetni pozitivni izid glasovanja ne more biti merilo resničnega stanja in razpoloženja v Grčiji. To pa je najhujša Ahilova peta sedanjega režima.

DRAGO KOŠMRLJ

LETOS TRETJA IZVEDBA ZANIMIVE POBUDE V BENEČIJ

Na kulturnem srečanju med sosednjimi narodi bo danes na Kamenici nastopilo 12 skupin

Za beneške Slovence ima shod takšen značaj, kot so ga v prejšnjem stoletju imeli ljudski tabori - Pregled opravljenega dela in pogled na pot, ki jo je še potrebno prehoditi - Prihodni teden shod emigrantov v Subidu

Sinoči se je v Kamenici v Beneški Sloveniji pričelo dvodnevno slavlje, ki ga letos že tretjič prireja tamkajšnja slovenska društva in zlasti njihovi najbolj poštovni voditelji. Praznovanje bo doseglo vrhunec danes popoldne, ko se bo pričel odvijati pester in zajeten program, sestavljen iz govorov, nastopov pevskih in folklornih skupin. Na shodu bodo spregovorili predsednik prosvetnega društva «Ivan Trinka» Izidor Predan, ki je imel na svojih ramenih največje breme prirejanja letošnjega kulturnega srečanja med sosednjimi narodi, dalje predstavnik lista Dom, duhovnik Cencič ter domači deložni svetovalec Romano Specogna.

Srečanja se bodo udeležili predstavniki obeh narodov iz treh sosednjih držav: Furlanije - Julijske krajine, Slovenije in Koroske, vendar bodo na njem zastopane skupine, ki bodo govorile in peale v štirih jezikih: v slovenscini, italijanscini, nemščini in furlanščini. Gre za pobudo, ki doživlja svojo tretjo izvedbo, njen namen pa je slej kot prej utrjevanje prijateljstva med narodi, ki živijo z ramo ob ramo in se zavedajo, da sožitje ni mogoče, če ni prežeto z globoko človečnostjo, medsebojnimi razumevanjem in podpiranjem.

Ideja o kulturnem srečanju, ki so jo beneška društva prvič uresničila pred tremi leti na ravnicah pod Matajurjem, je se porodila iz velike potrebe, ki so jo čutili beneški Slovenci in njihovi voditelji, da v svojem in sosednjem prostoru spregovorijo o sebi, svojih težavah, svojih željah in namenih, kako ta deželica pod Matajurjem in njeni ljudje, ki so bili stoletja v stoletja ob robu dogajanja, zapostavljeni in izkoriščani, hoče ujeti korak z razvojem na sosednjih področjih. Zlasti pa, da v okviru demokratičnega razvoja pri nas zagotovijo svojim prebivalcem pravico enakopravnega na rodnostnega razvoja z večinskimi narodom.

«Beneška Slovenija s svojimi kulturnimi srečanju postavlja prav tako svoje meje kamne ob svoji poti, kot so jih Slovenci postavljali v prejšnjem stoletju s svojimi ljudskimi tabori», nam je večerj po telefonu dejal predsednik «Trinka» Izidor Predan, ko smo ga vprašali za pripravo na ta veliki dogodek. Dejal je, da nudijo kulturna srečanja ugodno priložnost Slovincem videnjske pokrajine, da ocenijo, kaj je bilo in česa ni bilo storjenega v razdobju od lanskega leta do letošnjega. V ta obračun sodijo gospodarska vprašanja najrazličnejših

odtenkov, od industrijskega do obrtniškega in kmetijskega, smekaj so di občutljivo vprašanje izseljevanja za delo najbolj sposobnih ljudi, nadalje je tu vprašanje vojaških služnosti, šolstva, zlasti pa vedno do celca odprto vprašanje priznanja statusa manjšine beneških Slovincem, kakor to zahtevajo zlasti levičarske sile in pred čimer se zaradi najrazličnejših nesprejemljivih razlogov ograjujejo uradni demokratijski krogi naše dežele, zlasti pa njihov vidniški del.

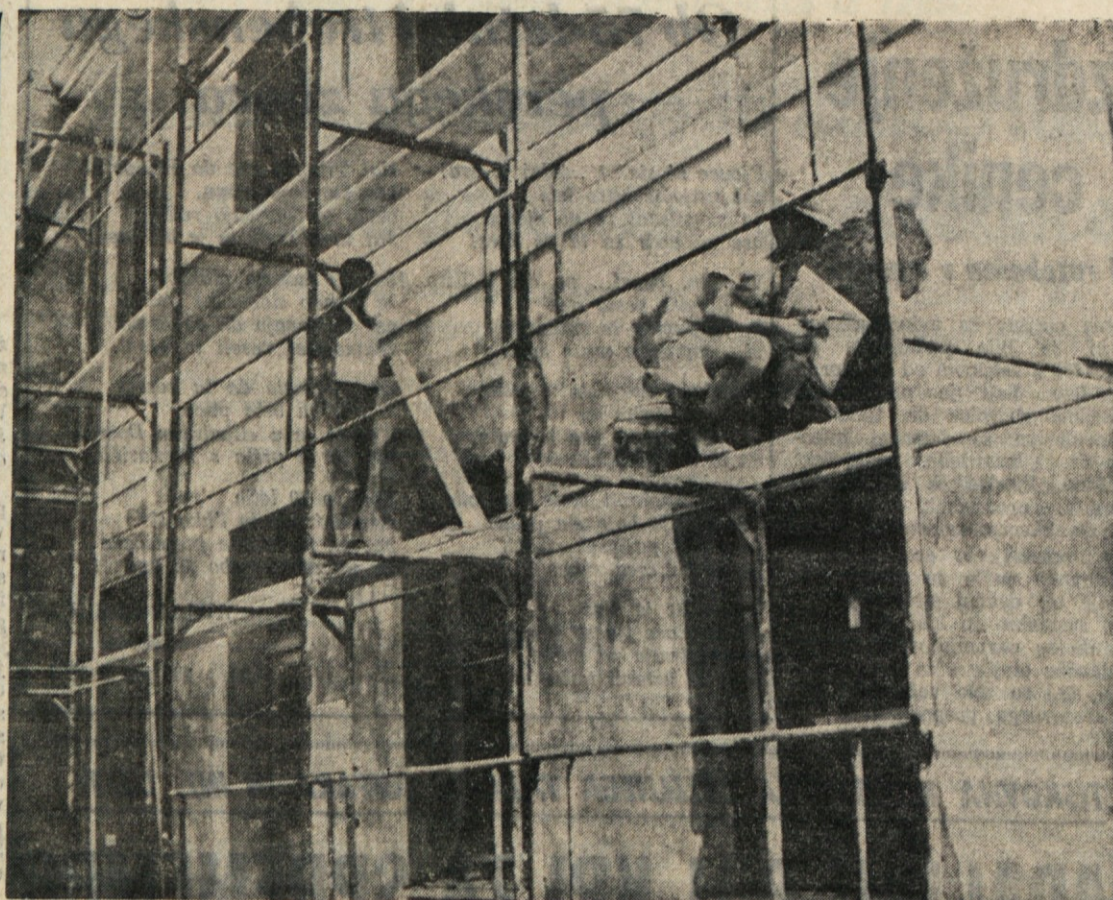
Ker se v tem poletnem razdobju izseljenci mudijo na svojih domovih, bo Društvo izseljencev iz Beneške Slovenije priredilo v dnevi 4., 5. in 6. avgusta v Subidu shod emigrantov in okroglo mizo, da bi na njej pogledali vprašanje zaposlenosti Benečanov in domačin kraji, želja, ki je intimo prisotna v vsa-

kem, ki se je moral zaradi kruha izseliti v inozemstvo, in kar se je tako jasno pokazalo tudi na nedavnem sestanku predstavnikov društev v Hemsau.

Uvodni akordi Kamenice 1973 so sinoči pripadali harmonikarjem Nadiških dolin, «neevidentiranim prosvetnim delavcem», kakor jih je Anton Birtič, tudi on harmonikar, imenoval v svojem zapisu, objavljenem pred nekaj dnevi v našem listu. Danes pa se bo odprl zastor pred velikim odrom, na katerem se bo izvršilo kar 12 nastopajočih volkalnih in folklornih skupin.

Prireditelji si nadejajo, da bo srečanje, ki se vsaj kar se vremena tiče, ni rodilo pod srečno zveto, izvenlo v duhu zastavljenih ciljev in da bo obiskovalce na Kamenici ugodno vreme.

G. V.

Delavci popravljajo šolsko poslopje v Rupi

REŠEVANJE ŠOLSKIH VPRAŠANJ V SOVODENJSKI OBČINI

V Rupi popravljajo šolsko poslopje v Sovodnjah so že položili temelje

Šola in vrtec v Rupi bosta jeseni docela prenovljena - Novo šolsko poslopje v Sovodnjah bo končano na pomlad

V Rupi so pričeli pred dnevi popravljati šolsko poslopje. Za popravila je poskrbela sovodenska občina, ki je del denarja dobila od šolskega skrbništva. Porabili bodo skoraj devet milijonov lir. Stavba je potrebna temeljitega popravila. Popravili bodo vso streho, zamenjali vse stare lesene naoknice ter jih zamenjali z rovejšimi roletami. Zunanost stavbe bodo docela preplekali, tako da bo imela stavba že jeseni, ob začetku šolskega leta lepši videz.

Gradnja sta prevzela domača podjetnika Dominik Gril in Dominik Juren, ki sta pred časom podobno delo opravila v Rupi. V šolskem poslopiju v Rupi sta nameščena tako osnovna šola, kot otroški vrtec. Otroci bodo prenovljeni prostorovi brez dvoma zadovoljni, prav tako tudi starši.

Sovodenska občinska uprava je še enkrat dokazala, da ji je za dokončno ureditev šolskih problemov v občini. Potem ko so temeljito popravili šolsko poslopje na

Vrhu, je prišla sedaj na vrsto šola v Rupi. Istočasno pa rešuje vprašanje šolskega poslopja v Sovodnjah. Tu bo stavba nova, imela bo šest učilnic, zanj bo porabili okrog 60 milijonov lir. Gradnjo je prevzelo podjetje Dieudonne iz Trbiča. Delavci tega podjetja so že pričeli z delom, doslej so izkopali in zabetonirali temelje. Šolsko stavbo v Sovodnjah bodo dogradili čez zimo, tako da bo vseljena v šolskem letu 1974-75. Šola bo v Sovodnjah stala daleč od glavne ceste na severni strani nogometnega igrišča. Dosedanja šolska stavba, ki je že dotrajana, bo tako odseljena svojemu dolgoletnemu namenu.

Uresničeno se tako urejevanje šolskega problema v sovodenski občini, kot je ob ureditvi občinske uprave po volitvah leta 1970 napovedal župan Jožef Čučur. Šolska poslopja bodo čez dve leti, ko bo zapadel petletni mandat, urejena, prav tako je še sedaj urejeno vprašanje šolskih prevozov otrok tako na področju občine kot iz raznih krajev sovodenske občine v Gorico.

krajev sovodenske občine v Gorico.

Pevci iz Doberdoba so jutraj odpotovali v Makedonijo

Iz Doberdoba so danes jutraj z avtobusom odpotovali člani pevskega zbora «Jezera», ki bodo skupno s pevci nabrežinskega pevskega zbora obiskali Makedonijo, kjer bodo imeli nekaj nastopov. Iz Doberdoba so odpotovali ob 4. uri na briselski letališče blizu Ljubljane, odkoder je letalo vzletelo v smeri Beograda ob 7. uri. Ko bo večina naših bralcev dobila današnji list v roke, bodo naši peveci torej že v jugoslovanski prestolnici.

«V Beogradu bodo prestopili na drugo letalo, ki jih bo odpeljal v Skopje. Tam bodo sedeli v avtobus in odšli v Bitolo, kjer se danes prične veliki festival ob 70-letnici Ilindene, vsaj makedonskega ljudstva proti Turkom.

Naši pevci bodo nastopili jutri zvečer v Bitoli, v terek pa v Skopju. Na sporedu imajo verjetno še kak nastop, kajti v Gorico se bodo vrnili v četrtek, 2. avgusta ponoči.

Z doberdobskimi in nabrežinskimi pevci bosta nastopila tudi dva naša pesnika: Marija Mijotova iz Trsta, ki bo s svojimi sedemdesetimi leti zastopala starejšo generacijo ter gorški mladi pesnik Ace Mermolja. S pevci sta odpotovala tudi zastopnika Slovenske prosvetne zveze Saverij Rožič in Mirko Kapelj.

Dopolnilni tečaji na slovenski srednji šoli

Ravnateljstvo nižje srednje šole «Ivan Trinka» javlja, da bodo v mesecu avgustu dopolnilni tečaji za italijansko, slovensko, matematično in nemščino po naslednjem urniku:

1. avgusta ob 8.30 italijansko in slovensko (I. razred);
2. avgusta ob 8.30 matematika in nemščina (I. razred);
3. avgusta italijansko in slovensko (II. razred);
4. avgusta ob 8.30 matematika in nemščina (II. razred).

Pogled na središče Pevme z Oslavja

Edino vaško središče Pevme, kjer so spomenik domačin padlim, šola in cerkev, ohranja svoj star videz. Tu so še v glavnem stara hiša, ki pelje v Štaver, pa so v zadnjem času do mačini zgradili nekaj večstanovanjskih hiš, ki so opremljene kot zahteva sodobno življenje. Pri cesti v Štaver pa so že vrsto let zgrajene kmečke

stavo, ki je v glavnem pritrjena in enostanovanjska. Nekoliko stran od glavne ceste, pri poti, ki pelje v Štaver, pa so v zadnjem času do mačini zgradili nekaj večstanovanjskih hiš, ki so opremljene kot zahteva sodobno življenje. Pri cesti v Štaver pa so že vrsto let zgrajene kmečke

PRIČELO SE JE SINOČI

V Štandrežu je v polnem teku poletno praznovanje Juventine

Zabave bodo ves teden - V soboto zvečer bodo nastopili folkloristi iz Preddvora

Poletno praznovanje, ki ga v Štandrežu prireja domače športno društvo Juventina, je v petek slabo startalo. Predvidenega večera z dudami ni bilo zaradi slabega vremena. Rahlo je deževalo in bilo je precej hladno tako, da so organizatorji sklenili, da bodo pekovce prenesli na drugi dan.

Drevi, vedno če ne bo vreme nagajalo, bo na programu večer jaja če bo kandidatov več, jih bo vodja plesa razdelil na več skupin. Nagrada v tem primeru za prvo mesto bo toliko bolj zaslužena.

Praznovanja se bodo nato nadaljevala v sredo, 1. avgusta in v četrtek, 2. avgusta, ko bo na programu večerje vrvi.

Na povabilo prosvetnega društva «Oton Župančič» iz Štandreža se bo v soboto, 4. avgusta, predstavila domači publiki folklorna skupina iz Preddvora, ki je nastopila tudi na srečanju v Železnikih.

V nedeljo 5. avgusta bo večer posvečen vnetim plesalcem valčka. Organizatorji so namreč dali ta dan na program «dunajski večer».

Zadnji dan praznovanj bo v po-

nedeljek, 6. avgusta. Na programu bo večer športnika in izvolitev lepote «Juventina».

Vse dni bosta igrala ansambla «The Lords» in «The Robbles» iz Trsta, ki bosta poskrbela za mlade in stare.

Delovale bodo tudi dobro založene stojnice z domačo jedjo in pijačo. Pri eni stojnici bodo prodajali velikansko mortadelo.

Ocenjevalna avtotečna PD «Oton Župančič»

Iz Štandreža javljajo, da bo avtomobilska ocenjevalna vožnja, ki jo prireja prosvetno društvo «Oton Župančič», 23. septembra letno v obliki dveh polovič: Na prvi polovici proge, ki bo peljala iz Štandreža v Gradisce, Palmanovo, Ogled, Terranova in nazaj čez Kras v Štandrež, bo posebna spretnostna vožnja. Nato bo proga iz Štandreža krenila v Brda (Dobrovo, Gole brdo, Lig) in vrnjena po Šoški dolini nazaj.

S SEJE GORIŠKEGA OBČINSKEGA ODBORA

V severnem delu mestnega območja se snuje slovenski šolski center

Poleg osnovne šole in strokovnega vrta je občinska uprava naročila še izdelavo načrta strokovne šole v Ul. Campi - Gradnja čistilnih naprav za mestne odplake

Goriški občinski svet bo na eni izmed prihodnjih sej preučil izvršilni načrt za gradnjo slovenskega otroškega vrta v Ul. Campi, kjer bodo zgradili tudi slovensko osnovno šolo, ki je sedaj v Ul. Croce. Občinska uprava je nato pooblastila strokovnjaka, da izdela načrt za gradnjo slovenske strokovne šole, ki bo prav tako v Ul. Campi kot poprej navedena šolska objekta. Omenjene šolske gradnje so bile predmet razprave na seji občinskega odbora, ki se je pričel danes pred vodstvom župana De Simoneja. Poročal je odbornik Agati ki je navedel obsežen seznam del, ki jih namerava občinska uprava

izvršiti zlasti na šolskem področju. S tem v zvezi velja omeniti nakup zemljišč za italijanske srednje šole v Ul. Grabizio, v Ul. Leoni, nadalje lotizacijo parcele med ulicama Santa Chiara in Verdievjem korzom, popravilo mejnih poslopj v Ul. Vittorio Veneto in na Tržaški cesti, ter popravilo makadamskih poti. Občinski odborniki so se dogovorili, da bodo občinske svetovalec seznanili z držbo za oddajo gradbenih del čistilnih naprav za mestne odplake.

Na predlog odbornika Rovisa so sklenili predložiti občinskemu svetu izvajanje vsedravnega sporazuma za osebje mestnega avtobusnega podjetja. Dogovorili so se, da bo avtobus št. 6 poslej zavil s Tržaške ceste v naselje Sv. Ane in da bodo lastniki hiš odsej dalje dolžni skrbeti za čistočo pločnikov. V Štandrežu in v S. Rocu pri Ločnici bodo zgradili avtobusni čakalniki, da bi se potniki v primeru potrebe gnetli vremenskim nepravilnostim.

Ob koncu seje so odborniki razpravljali še o nekaterih važnih zadevah. Predvsem imajo za potrebno koordinirati akcije v zvezi z obnovitvijo zakona o prosti ceni. Preučili bodo predloge komisije za sestavo rajonskih konzult, ki bodo, kakor je predlagal odbornik Fantini, predmet razprave na eni izmed prihodnjih sej občinskega odbora.

Pri Sovodnjah trčenje dveh avtomobilov

Precej huda prometna nesreča se je v petek zvečer pripetila na cesti Gorica - Sovodnje, kjer sta trčila dva avtomobila. Pri nesreči so se ranile osebe enega vozila, medtem ko so potniki drugega ostali nepoškodovani.

Gre za 58-letno upokojenko Zarjo Srebrnič, por. Saurin iz Gorice, ki jo je v petek zvečer pripeljal na cesti Gorica - Sovodnje, kjer sta trčila dva avtomobila. Pri nesreči so se ranile osebe enega vozila, medtem ko so potniki drugega ostali nepoškodovani.

Gre za 58-letno upokojenko Zarjo Srebrnič, por. Saurin iz Gorice, ki jo je v petek zvečer pripeljal na cesti Gorica - Sovodnje, kjer sta trčila dva avtomobila. Pri nesreči so se ranile osebe enega vozila, medtem ko so potniki drugega ostali nepoškodovani.

TISKOVNA KONFERENCA V UMOLN'CI

Novi direktor zagotavlja: «Zdravili bomo na moderen način»

Ozdravljene je treba postopoma vključiti v družino in družbo

Ze petnajst dni vodi goriško psihiatrično bolnišnico prof. Pasqui, ki je zmagal na natečaju pokrajinske uprave za to mesto. Do njegovega imenovanja je prišlo na polemiki način v pokrajinskem svetu (socialisti in komunisti niso zanj glasovali). V zvezi z njegovim prihodom so nastali v mestu komentarji ali bo nadaljeval z moderno metodo zdravljenja umolnih, ki jo je v Gorici pred enajstimi leti uvedel prof. Basaglia, ali bo novi direktor spremenil smer. Zato je dr. Pasqui sklical tiskovno konferenco, da bi krajevnim novinarjem povedal kaj več o svojem bodočem programu.

Najprej je povedal, da je za sedaj le začasno nameščen v Gorici, kamor prihaja iz Benetk, potem ko je bil nekaj mesecev v Cuneu, kjer mu je bila poverjena organizacija zunanje zdravstvene službe pri tamkajšnji umolnici. Do pred dobrim letom pa je služboval v Padovi, kjer je začel z delom v tamkajšnji umolnici že mesec dni po dobro opravljenem doktoratu, se pravi maja 1949.

Prisotne časnike je zanimalo predvsem, ali se bo tudi v bodoče izvajal program odprtega zdravljenja umolnih po sistemu, ki ga je pri nas uvedel prof. Basaglia in njegova zdravniška ekipa in katero je potem nadaljeval prof. Casagrande do njegovega odstopa zaradi nesoglasij s pokrajinsko upravo glede novih metod zdravljenja.

«Predvsem lukaj ne gre za neko metodo Basaglie ali proti njej, če od samega začetka poudaril novi vodje OPP, pri našem bodočem delu si je treba biti najprej na jasnem, kaj je odprta in kaj zaprta šola. Zdravljenje umolnih se iz leta v leto stalno izboljšuje in modernizira in postopoma se tudi v Padovi in drugod že več let uvaja odprto zdravljenje z uvajanjem novih metod in novih zdravstvenih pripomočkov. Zato namerava tudi novi ravnatelj nadaljevati z vsemi pridobitvami, ki so bile v zadnjih letih uvedene ter ohraniti še udoben notranji ustroj bolnišnice. Tako bodo letos pripravili 10. šagro bolnikov in osebja, za katero so že v teku priprave.

OPP naj bi bil po njegovem mnenju predvsem zavod, kjer naj se zdravijo bolniki, ko pa so toliko okrevali, da jih lahko prevzame v oskrbo kak zunanji zdravstveni center, naj bi tudi bolnišnica sodelovala z njim, kolikor bi bilo potrebno nadaljevati zdravljenje ali nadzorstvo določenega bolnika.

Ravnatelj je govoril tudi o težavah pri vrnitvi bivšega bolnika v družbo in v družino ter o potrebah, da bi priznali določeno odškodnino tistim družinam, ki bi prevzele skrb takega bolnika. Pri bolnišnici v Padovi imajo že službo v tem smislu v obliki posebne socialne službe z ustreznimi osebjem. Vsekakor je treba

ba preprečiti, da ostanejo tudi v bodoče v OPP tisti bolniki, ki niso potrebni neposrednega zdravljenja in bi jih lahko prevzele družine ter zunanji zdravstveni centri, ki pa bi morali imeti stalne stike z umolnico. V tem oziru bo treba urediti oskrbo, vzpostaviti socialni sistem pri odnosih z družinami in raznimi zunanji zavodi.

Ko bo uveden tak sistem, bi lahko opustili iz OPP številne bolnike, ki niso za družbo nevarni, oziroma niso potrebni neposredne in stalne zdravniške nege. Pri bodočem programu bodo nadaljevali z obiski bolnikov pri njihovih družinah, kamor bodo lahko hodili brez spremstva ali pa s spremstvom bolniškega osebja, kar od primera do primera zavisi od zdravstvenega stanja prizadetega bolnika.

Ravnatelj je še govoril o raznih modernih metodah zdravljenja umolnih, alkoholiziranih in drugih primerih ter o poskusih mikrosektoialnega zdravljenja, ki so ga uvedli že leta 1964 v Padovi ter objubil novinarjem, da bo ostal tudi v bodoče z njimi v stikih in preko njih z javnostjo na Goriškem.

I. M.

Razstave

V Goriškem muzeju v gradu Kromberk pri Novi Gorici je na ogled razstava 27 grafičnih del slikarja Tona Krnja. Razstava ima predvsem informativni značaj in pomeni uvod v prizadevanja Goriškega muzeja, ki namerava v prihodnje širše in bolj poglobljeno prikazati njegov grafični opus; podobno velja za Kraljeve freske v številnih cerkvah na Primorskem, ki tudi še vedno terjajo poglobljeno obravnavo.

Razstava grafik Tona Krnja v Goriškem muzeju vključuje stvaritve, ki so nastale v času med 1921 in 1971. Razstavljena sta tudi dva grafična cikla iz povojnega časa. Črno zlato odprta do konca avgusta in si jo obiskovalci lahko ogledajo vsak dan (razen sobote) od 7.30 do 14.30, ob nedeljah pa med 13. in 18. uro.

Kino

Gorica

VERDI 15.00-22.00 «Il furore della Ci-na colpisce ancora». B. Lee. Barvni film.

CORSO 15.00-22.00 «Sotto a chi tocca». D. Reed in P. Sanchez. Barvni film.

MODERNISSIMO Zaprt.

CENTRALE Zaprt.

VITTORIA Zaprt.

Trst

EXCELSIOR 14.00-22.00 «Il cinese dal braccio di ferro». Barvni film.

PRINCIPE 16.00-22.00 «A viso aperto». Barvni film.

AZZURRO 16.00-22.00 «Giovannona socialista», disonorata con onore. Barvni film.

Nova Gorica

SOCIA «Imenjem se Mallory», italijanski barvni film ob 18.30 in 20.30.

SVOBODA «Reka slabega človeka», ameriški barvni film ob 18.30 in 20.30.

DESKLE «Eva», vzhodnonemški barvni film ob 18.00 in 20.00.

RENCE Prosto.

PRVACINA «Pravica do rojstva», mehiški barvni film ob 18.00 in 20.30.

KANAL «Apokalipsa Joe», italijanski barvni film ob 17.00 in 20.00.

DEZURNA LEKARNA V GORICI

Danes ves dan in ponoči je dežurna lekarna Alesani, Ul. Carducci 38, tel. 22-68.

DEZURNE TRAFIKE

Ul. Seminario 3; Verdiev korzo 103; Korzo Italija 217; Ul. S. Pellico 3; Ul. B. Casale 3; Raštel 51; Ul. Orzoni 44; Ul. G. Cesare 52; Ul. 4. novembra 42; Ul. Cappuccini 27; Glavnica trga v Štandrežu; Ponte del Torrone 1; Ul. B. Pavia 27; Ul. del Carso 20.

DEZURNI ZDRAVNIKI

Danes sta v Gorici, Števerjanu in Sovodnjah dežurna dr. Pietro Piculin, tel. 83-441 in dr. Giuseppe Vlaro, tel. 30-174. V Krmini in okolici je dežuren dr. Culot; in Ronkah pa dr. De Benedittis.

Iz goriškega matičnega urada

ROJSTVA: Elisa Franzoni, Daniela Olimpo, Fabio Vecchiet, Piero Medici, Angelo Faggiani, Franco Floridi, Andrea Faggiani, Mario Bellucci, Arianna Peteani, Maja Braili, Magda Braili, Raffaella Butti.

SMRTI: gospodinja 84-letna Rosalia Castellani, por. Fontana, upokojenka 70-letna Angela Blazisza vd. Marega, upokojenke 63-letni Sifredo Orzan.

OKLIC: delavka Fulvia Maria Medici in delavec Bernardo Bonnes, študentka Ivana Turco in stereotipist Claudio Tronkar, gospodinja Mariela Baracchini in častnik vojske Mario Grassi, delavka 10-letna Scalerzo in karabinjer Alfredo Iacopini, delavka Maria Antonia Sanna in kuhar Paolo Sorli, delavka Daniela Bau in brigadir Salvatore Giuliodoro, študentka Mariagrazia Di Stasio in profesor Ernesto Cavorati, gospodinja Gabriela Barison in trgovke Andrea Mauri, bolničarka Anna Fabretto in uradnik Sergio Orlandini, profesorica Silvana Figar in uradnik Flavio Culot, uradnica Luciana Lazzari in univerzitetni študent Mario Ursic, prodajalka Rosita Anna Sossou in delavec Ermete Furlan.

POROKE: uradnica Iolanda Calogero in uradnik Mario Muscarella, uradnica Renata Ielli in uradnik Bruno Daga, študentka Fiamma Bressa in kirurg Fabio Panichi, uradnica Bianca Maria Montanari in vodja tovarne Giuseppe Ivaldi.

VPIŠOVANJE SE JE ZAKLJUČILO V TOREK

Nad tristo dijakov se je doslej vpisalo v štiri slovenske srednje šole na Goriškem

Letos večje število vpisanih v višje srednje šole - V prvem razredu trgovske letos 20 dijakov - Na tej šoli bo letos prvič velika matura - Jeseni pričakujejo še večji vpis

Prva faza vpisovanja v slovenske šole se je zaključila v torek. Predpisi določajo namreč, da se morajo dijaki vpisati do 24. julija. Tako lahko šolska oblast pripravi vse kar je potrebno za naslednje šolsko leto. Vedeti pa je treba, da se bo veliko dijakov vpisalo jeseni. To velja tako za tiste, ki imajo v jesenskem roku popravne izpite, kot za zamudnike, ki se niso še oddolili ali pa ki so bili v tednih, ko je bilo vpisovanje, na počitnicah.

Začasni podatki o vpisu v slovenske šole poudarjajo težnjo, ki smo jo opazili že v prejšnjih letih. V nekaterih letnikih imamo veliko dijakov, v drugih pa manj. To odraža število rojstev v posameznih letih v slovenskih družinah. Lahko pa predvidevamo, da se bo veliko število dijakov, ki smo ga imeli v prejšnjih letih v nižji srednji šoli, preselilo na tri višje srednje šole. Na nižji srednji šoli pa je število dijakov bolj ali manj stabilno.

Dosedanji podatki o vpisu, ki niso, kot smo že omenili, popolni, nam povedo, da imajo v prvem razredu doslej vpisanih 83 dijakov, v drugem 58, v tretjem pa 65. Skupno je torej doslej vpisanih 206 dijakov in dijakinj.

Na klasični gimnaziji - liceju i-majo skupno 38 vpisanih, in sicer 13 v prvem razredu, 10 v drugem, 4 v tretjem, 7 v četrtem in 4 v petem.

Na učiteljski je 26 vpisanih. 7 v prvem, 9 v drugem, 7 v tretjem in 3 v četrtem razredu.

Največ vpisanih je doslej na trgovski šoli. Tu imajo letos prvič popolno šolo, lani so namreč šoli dodali še dva razreda. Letos bodo iz šole prvič prišli maturanti, ki bodo imeli ne le velike možnosti za takojšnje delo v trgovskih podjetjih, marveč tudi možnost vpisa na univerzo. V tej šoli imajo sedaj 41 vpisanih. V prvem razredu je 20 dijakov, 7 v drugem, 8 v tretjem, 2 v četrtem in 4 v petem.

V vseh štirih slovenskih srednjih šolah je doslej vpisanih 311 dijakov, v osnovnih pa 501. Brez dvoma bomo imeli jeseni, ob začetku šole, še približno sto dijakov in učencev na slovenskih srednjih in osnovnih šolah. Dodajmo tem še

približno 300 otrok v vrtcih, pa dobimo število 1.200 otrok in fantov ter deklet, ki obiskujejo slovenske šole na Goriškem. Komaj pred štiri leta pa je bilo v slovenskih šolah le 1.000 otrok.

Tri dni stavka šoferjev rešilec Zelenege križa

Šoferji rešilec zelenege Zelenege križa bodo spet stavkali tri dni. Stavka se prične jutri zjutraj, zaključila pa se bo v sredo. V tiskovnem poročilu sindikat

Franc Podgornik (1846-1904) branilec «kulturnega vseslovanstva»

(Govor ob odkritju plošče v Čepovanu 22. julija 1973)

Leta 1899 sta na gorški gimnaziji položila zrelostni izpit kot edina odličnjaka 23-letni Franc Podgornik iz Čepovana in tri leta mlajši Stefan Širok iz Ravnice pri Grgarju. Slovenska kulturnopolitična zgodovina pozna prvega kot teoretičnega aktivista vseslovanstva, drugega pa je pripadal skupini tistih slovenskih intelektualcev, ki se je podala službo v Rusijo in tako praktično doprinesla k uveljavljanju omenjenega ideje.

Tudi ta podatek zgovorno potrjuje eno izmed epizod v razvoju slovenske družbe druge polovice 19. in začetka 20. stoletja, ki je bila začrtana predvsem s kulturnimi panskimi, oz. kulturno vseslovanstvom. Trka kulturna in politična usmeritev je nastala kot odmev na pota slovenske liberalne in klerikalne politične grupacije, predvsem pa liberalne, saj so tvorci slovenskega «meščenega panslavizma» — tako ga označuje slovensko zgodovinarstvo — izšli iz njihovih vrst. Publicist in urednik Franc Podgornik, čepovanski rojak, je bil predvsem s svojim glasom «Slov-neki eve», ki obsega ducat letnikov (1898-1899), najvidnejši predstavnik slovenskega vseslovanstva.

Vseslovanstvo ali panslavizem je bilo gibanje, ki si je zadalo za cilj združevanje vseh Slovanov pod vodstvom tedanje carske Rusije. Njegova slovenska enačba pa je predstavljala eno izmed oblik reševanja bodočnosti slovenskega naroda, ki mu je po mnenju slovenskih panslavistov pretila nevarnost od fevdalnega avstrijskega imperijalizma. «Meščenstvo» Slovencev, «Slovenskem gledi panslavizem» je političnim in kulturnim gledištem razlagal bodočnost slovenskega nacionalnega vraščanja. Franc Podgornik je zatrjeval, da bi odstopanje od ruskega vseslovanstva pomenilo za Slovence «največjo izgubo za prihodnost», seveda si je pri tem

zamišljal reševanje še vedno znatraj meja habsburške monarhije. Njegov politični credo, ki ga je v publicističnih prispevkih z manjšimi korekturami razlagal skozi življenje, obsega reševanje slovenskega vprašanja na podlagi narodnostnih avtonomij za vse avstrijske narode, z druge strani pa je uveljavljanje panslavizma gradil na sledečih predlogih: — uvedba rusčine kot obče slovenskega jezika in uvedba slovenskega bogoslužja pri katoliških Slovaneh.

Franc Podgornik je bil rojen pred stosedemindvajsetimi leti — 6. julija 1846 — v družini Martina Podgornika in Marije Samce, domače hišno ime je bilo «pri Farbarju». V družini je bilo petoro otrok: Francev mlajši brat Ludvik je bil oče dr. Karla in ing. Antona Podgornika, ki sta se uveljavila kot javni delavci in kmetijski strokovnjaki.

Podgornik je dokončal gorško gimnazijo z odličnim uspehom, kasneje pa se s tako pridnostjo kot študent dunajske univerze — študiral je klasično in primerjalno jezikoslovje ter arheologijo in filozofijo — ni več uveljavljal, saj kljub desetletnemu bivanju na Dunaju ni dosegel nobene visokošolske diplome. Prvič se je njegovo ime pojavilo v javnosti leta 1881 na zaključni prireditvi goriske normalke, ko je kot petnajstletnik nastopil s slovenskim govorom, kar je bilo za tedanje razmere časopisne objave vredna novost. Kot publicist je pričel Podgornik delovati v tridesetem letu starosti. Objavljal je v mariborski «Zori», «Kresu», «Letopisu Matice slovenske», «Slovenskem glasu», kasneje v «Slovanu», dunajskem listu «Parlamentar», itd. Že leta 1879 se je v Pozniku v «Slovanstvu» Almanašu» zavzemal, da bi ruski jezik lahko postal skupen za vse Slovane. Idejo vseslovanstva je začel polagoma razvijati tudi v gorški «Soči», ki jo

bilo tudi stališče, da bi Slovenci, potem ko bi dosegli narodno avtonomijo računali lahko na državno-pravno neodvisnost v povezavi s Hrvati zaradi določil pragmatične sankcije iz leta 1712. Podgornik je tudi gospodarsko vprašanje povezoval z vseslovanstvom. O socialni demokraciji je menil, da služi židovskim interesom, marksistični nauk pa je zavrnil že leta 1886 v brošuri «Delavski priatelj». Vpliv «Slovenskega sveta» ni bil sicer velik, zbiral je krog Podgornikovih somišljenikov med katerimi so bili tudi mladi Andrej Gabrček, ter Podgornikova ožja rojaka na začetku omenjeni Širok iz Ravnice, prof. v Rusiji, ter Črvarc Matej Trnovac Lamurski, ki je v svojem vseslovanem navdušenju izdal v Trstu leta 1893 Prešernove poezije prepisane v cirilico.

Po prenehanju «Slovenskega sveta» je Podgornik nadaljeval vseslovanški aktivizem v svojem nemškem pisnem «Slovenskem Echo» (1899-1904), bil pa je tudi formalni izdajatelj skupaj s Stjepanom Radićem in Svetozarjem Fričevićem «Glasa ujedinjene hrvatsko-srpske i slovenačke omladine». Umrli je na Dunaju 16. septembra 1904, potem ko je dopolnil 58. leto.

to starosti. S svojim pravzaprav fantastičnim in utopičnim vseslovanstvom ni uspel; prav tako so morali Slovenci za dosego svoje narodnostne avtonomije počakati drugih časov. Slovenska zgodovina ga obravnava kot svojstveno osebnost, ki si je prizadevala poiskati svojo pot, varnejšo bodočnost slovenskega naroda v obdobju pojačanih akcij svetovnega imperijalizma. Podgornik je tudi pozabljal, da bi prehod iz oblasti enega pri nesel Slovence v posest drugemu imperijalizmu in da je bila za Slovence edina možna pot tista, ki jo je pokazala komaj minula preteklost. In prav v tej preteklosti je bil Čepovan priča bratske vzajemnosti velikega in malega slovenskega naroda. V rojstni vasi velikega Slovana Franc Podgornika je pokopani partizanski borec in sovjetski heroj Mihailo, ki je padel v boju, ki je prinesel slovenskemu narodu osvoboditev, v kateri se je zrcalilo prenehanje Podgornikovega hotenja. Slovensko zgodovinarstvo ni Franc Podgornika v celoti ocenilo in mu postavilo mesto, ki ga zasluži. Moremo pa končati z ugotovitvijo, da so Čepovanci lahko ponosni na svojega znamenitega rojaka.

BRANKO MARUŠIČ

Dubrovniško kulturno poletje

Skoraj vsakodnevni koncerti - od teh jih je 13 dirigiral naš rojak Anton Nanut - Letošnja novost: «Trpanjski glasbeni večeri» na polotoku Pelješcu
Gostovanje umetnikov iz tujine - Slovenski vokalni oktet - Obisk: 20.000 oseb

10. julija zvečer so na Orlanovem središču dubrovniškega Strada izobisli veliko festivalsko zastavo z napisom Libertas, simbol Dubrovniških polnih iger, kakor uradno imenujejo to pomembno kulturno manifestacijo, ki obsega dramske, glasbene, baletne in folklorne prireditve.

Svečani otvoritvi je prisostvovalo preko 20.000 Dubrovčanov ter domačin in tujih turistov, ki so z zanimanjem sledili sprejemu dostojanstvenikov nekdanje dubrovniške republike s knezom na čelu. Po pozdravnem govoru predsednika dubrovniške občine Ante Velma je bil uradno napovedal začetek festivala, je reprezentativni orkester JNA izvedel tradicionalni dubrovniški ples «Lindja» ob sodelovanju istoimenskega dubrovniškega folklornega ansambla. Petje «Himne svobodi» J. Gotovca in zvenenje vseh dubrovniških cerkva je zaključilo svečanost. Ljudsko slavlje se je ob pesmi, glasbi in umetnih ognjih nadaljevalo pozno v noč, vse do jutranjih ur.

Pri glasbenih prireditvah letošnjega dubrovniškega festivala katerih repertoar obsega bogat izbor del iz vseh področij glasbenega ustvarjanja sodelujejo najboljši jugoslovanski ansambli in solisti ter vrsta glasbenih umetnikov iz drugih držav.

Imed večjih jugoslovanskih ansamblov nastopata duo simfonični orkester zagrebske Filharmonije z dirigentoma Mladenom Bašićem in Milanom Horvatom in simfonični orkester Slovenske filharmonije — dirigenta Oskar Danon in Kiril Kondrašin. S Slovenske filharmonije sodelujejo solisti Dubravka Tomšić in Nikita Magaloff (klavir), Radmila Bakočević (sopran), Mitja Gregorac (tenor) in Miroslav Čangalović (bas).

Mestni orkester iz Dubrovnika nastopa pod vodstvom našega primorskega rojaka Antona Nanuta, Nikole Debelića in Balda Podića. Izvrstne lokacije, ki jih nudi Dubrovnik s svojimi renesančnimi dvorci, atriji in zaprtimi trgi pogojujejo vrstitev v program številnih komornih ansamblov in solistov. Med temi komorni ansambel za sodobno glasbo «Sv. Sofija» iz Skopja, Zagrebski solisti s sodelovanjem dveh odličnih umetnikov, violinista Igorja Ojstraha in kitarista Alviria Diaza, Komorni zbor zagrebske Filharmonije, Zagrebski kvartet, in recital violončelista Valterja Dešpalja. Vokalno področje zastopajo Akademski pevski zbor «Branko Krstanović» iz Beograda, pevski zbor JNA, Slovenski vokalni oktet, ženski pevski zbor «Collegium musicum» iz Beograda, ki se je v lanskem sezoni pod vodstvom Darinke Matić — Marović odlično uveljavil pri obnovenih koncertih Glasbene mafije v Trstu ter recitala sopranistke Oliverje Mliaković in basista Franca Tučimira. Marokom bo atraktivni tudi nastopi Jazz trupe B. P. Convention iz Zatreba.

Organizatorji dubrovniškega festivala so si usneli zagotoviti sodelovanje odličnih glasbenih umetnikov iz tujine. Tako bodo nastopili ansambli Rimski virtuozi z dirigentom Renatom Fasanom, Filadelfijski kvartet, Praški kvartet, komorni zbor «Madrigals» iz Bukarešte, zbor William Hall iz ZDA in državni akademski zbor iz SSR Letonije, ki nastopajo skupaj s komornim ansambelom letonske Filharmonije.

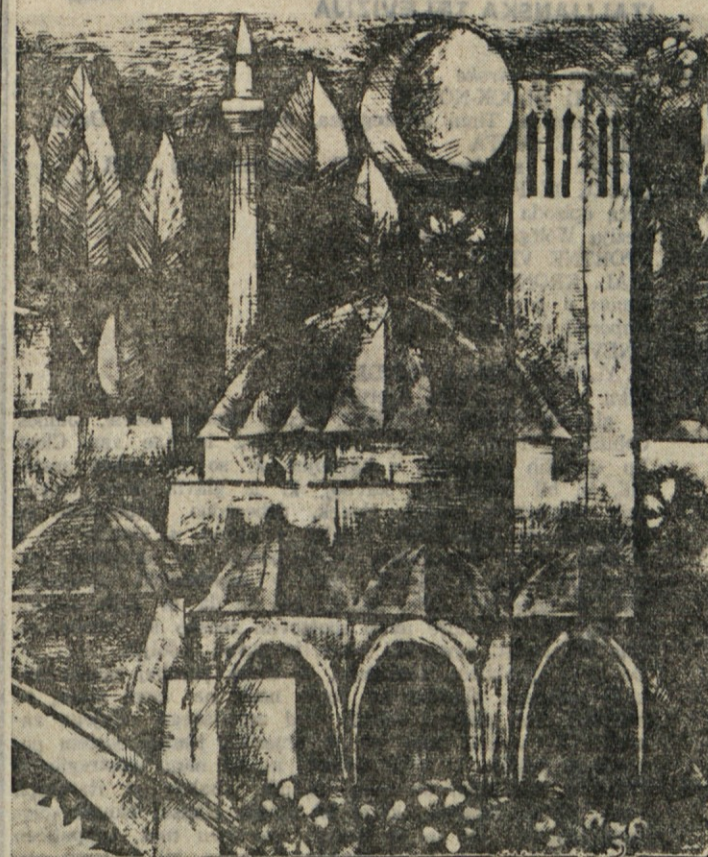
Bogat je izbor tujih solistov, med njimi so svetovno znana imena kot pianista Philippe Entremont in Fridrich Gulda ter violinista Henryk Szerying in Leonid Kogan.

Skrupneje je zastopano operno področje. Operi Daphne renesančne skladatelj A. Caldare in «Prima la musica poi le parole» A. Salierja v izvedbi festivalskega opernega ansambla in dubrovniškega mestnega orkestra, predstavlja le skromen dodatek festivalnemu programu.

Izbora del, ki sestavljajo glasbeni program dubrovniškega festivala vsebuje vrsto glasbenih zanimivosti izmed katerih velja omeniti Orffovo kantato Carmina burana, Confrontacijo sodobnega hrvatskega skladatelja Kelemana in «Umetnost fuge» J. S. Bacha (v izvedbi Zagrebskega kvarteta).

NARRATORI BOSNIACI

Antologia a cura di Giacomo Scotti

Pred dnevi je izšla v Trstu knjiga z gornjim naslovom pri založbi INT. O tej slostveni knjigi bomo poročali kaj več prihodnjič

IVAN MINATTI

Ko bom tih in dober

Ob antologiji pesmi slovenskega poeta

Ivan Minatti. Ime, ki hitro vzbuja pozornost. Ime pesnika, ki je vreden velikega upoštevanja slovenske zgodovine. Minatti, ki je tako priljubljen pri poznavalcih slovenske poezije. Pred nami je antologija Minattijevih pesmi «Ko bom tih in dober», ki jo je založila Mladinska knjiga in je izšla v zbirki «Kondors». V antologiji srečamo pesmi iz vseh dotedanjih pesnikovih zbirk, v skupnem ciklusu (Ko bom tih in dober) pa so čisto nove poezije.

Ko sem stopil v knjigarno in zagledal na polici zeleno knjižico sem kar vtrepetal od veselja: kajti Minatti pomeni toplino, pomeni stisko človeka pred okuženim okoljem, pomeni sanjo v katero se človek večkrat zateče, pomeni tih upor, ki je lahko tudi solzav, a pristen in globok. In ravno ta upor, ki in sam vase zaprti nas zgrabi od prvih pesmi v knjigi. To je upor zoper okupatorja v sivih letih svetovne zgodovine, upor, ki je tako svetel, da odobroje pesnik doživljal s puško v roki, fizično pričujoč na pohodih partizanskih čet, čeprav mu je notranjost bežala med trave in noč. Vendar vedel je, da je treba boriti se v zmagati, da bo lahko nekoč legel v svobodno zemljo. In prav ta dilema (če jo lahko tako imenujemo) med materialno bojevitostjo prisotnostjo in duhovno tišino in mirom, je rodila prekrasne pesmi. Te niso polne bombastičnih besed, ampak tihe in tople, grenke ob trpljenju vojakov, in trpe ob solzah partizanske matere. Kako pa naj bi bile poezije bojevitosti, ko je Minatti tako senzibilne, introverzne in človeške nature. To so pesmi, ki so z žlebitimi črkami zapisane v knjigi partizanske literature. Pri sluhom nekaterim verjame: «Razprti bomo oči pa legel vzhod» in v vase vsrkali svobodno nebo» in v petje ptic, zarjo, dan in mrak, pa stisnil k sebi puško za slovo... «Kako je grozilo in lepo drseti v nič, ko vse si dal — in boš zdaj zdaj mrlj — / in v onstran sklanjati krvav obraz (Po borbi). Pa se: O mama, ne misli več name, na nas! / Mi vsi smo seme za boljše čas, / Mi vsi smo zrnje za boljše kruh, / Iz naših razbitih kotljev / se rase pšenica klas. (Ne misli več name, na nas).

Antologija «Ko bom tih in dober» je vsekar literarna poslastica. V tem spisu sem razkril le malo aspektov Minattijeve poezije, kajti za tako kompleksno problematiko (in raznovrstno), kot nam jo nudi pesnik, bi bilo treba še in še strani. Ampak ne samega hvalisanja in prilozivanja, kajti ob pesmih najdemo tudi stvari s katerimi se moderen človek ne more in ne sme strinjati. To pa ničesar ne jemlje moistrovino Ivana Minattija, kvečemu jim daje večjo vrednost zaradi samosvoje koherentnosti in miselne svobode.

Antologija «Ko bom tih in dober» je vsekar literarna poslastica. V tem spisu sem razkril le malo aspektov Minattijeve poezije, kajti za tako kompleksno problematiko (in raznovrstno), kot nam jo nudi pesnik, bi bilo treba še in še strani. Ampak ne samega hvalisanja in prilozivanja, kajti ob pesmih najdemo tudi stvari s katerimi se moderen človek ne more in ne sme strinjati. To pa ničesar ne jemlje moistrovino Ivana Minattija, kvečemu jim daje večjo vrednost zaradi samosvoje koherentnosti in miselne svobode.

Antologija «Ko bom tih in dober» je vsekar literarna poslastica. V tem spisu sem razkril le malo aspektov Minattijeve poezije, kajti za tako kompleksno problematiko (in raznovrstno), kot nam jo nudi pesnik, bi bilo treba še in še strani. Ampak ne samega hvalisanja in prilozivanja, kajti ob pesmih najdemo tudi stvari s katerimi se moderen človek ne more in ne sme strinjati. To pa ničesar ne jemlje moistrovino Ivana Minattija, kvečemu jim daje večjo vrednost zaradi samosvoje koherentnosti in miselne svobode.

MARIJ CUK

NIKOS KAZENTZAKIS

Grk Zorbas

Ko vzamemo v roke slovenski prevod romana grškega pisatelja Nikosa Kazantzakisa GRK ZORBAS, se pred nami znova odpre vprašanje enakovrednosti umetnin. Vprašanje je, ali je mogoče po dobrem romanu narediti dober film, ali pa ima dober film nujno tudi dober literarni predlog, ce je po njej narejen. Ob romanu z naslovom Grk Zorbas se nujno spomnimo odličnega filma, ki je bil narejen po tem literarnem besedilu. V spominu imamo, da je bil to odlični film, ki nas je navdušil. In ker je tudi glasba iz tega filma ostala v naših ušesih kot nek sinonim za grško ljudsko glasbo z otoka Krete imamo pod pojmom Zorbasa dvoje odličnih predstav. Zato je potem nujno, da smo ob romanu, katerega slovenski prevod smo dobili te dni na slovenski knjižni trg, malce razočarani. Vsaj tisti, ki se spominjamo filma. In vsi vsaj nekoliko ob velikem slovesu tega dela.

Nikos Kazantzakis (1883-1957), ki se je pisateljstva lotil šele na jesen svojega življenja je kot pesnik, dramatik, vojni pripovednik zaslovel po zadnjih vojni zlasti po dveh delih. Prvo delo je roman z naslovom Kapitan Mihailis, drugo delo pa roman o Aleksiju Zorbasu. Zlasti slednje delo mu je ob filmu prineslo svetovno sloves, da je bil celo med kandidati za Nobelovo nagrado. V tem slednjem romanu, ki je avtobiografsko pobarvan, pripoveduje pisatelj o svojem mladostnem srečanju z originalnim človekom Zorbasom, s katerim je skupaj odšel na Kreta, kjer je posedoval rudnik lignita. Z Zorbasom se je seznanil v pristanišču Pireju in po bežnem srečanju vzel Zorbas na Kreta, kjer mu je ta pomagal kot neke vrste obratovodja. Toda Zorbas ni bil običajen obratovodja. To je bil poseben vrste človek, prava posebnost celo med originali. Bil je telesno močan, bistrega duha, poln življenjskih izkušenj, poln spominov na svojo bogato življenjsko preteklost. Zorbas je pravo nasprotje svojega gospodarja, toda oba skupaj, podjetnik in njegov delavec, kapitalist in socialist, predstavljata originalno dvojico, ki se neverjetno ujema, pa čeprav ostajata vsak v svojem svetu. Na Kreti obadva delata, počivata, lenarita in filozofirata. Zorbas opisuje svoje življenje, pripoveduje odlomke iz njega, obadva pa skupaj doživljata svojevrstno življenje patriarhalne Krete. In prepletanje podobnosti s spomini originalnega ljudskega junaka, ki ga predstavlja Zorbas, predstavlja vsebino tega pripovednega dela. To torej nima zadržane zgodbe, čeprav pripoveduje o enenavdajni dvojici pri kateri originalni Zorbas, s svojimi doživljenjskimi izkušnjami, v vojni in v ljubavi, predstavlja že neko simbolično, če že ne skoraj mitološko osebnost. In če ne skoraj upodobitev neke naravne-kmečke vitalnosti, bistrosti, živčnosti in po djetnosti, pa tudi postojenja, je njegov lik originalen lik, ki se nam globoko vtisne v dušo. Ko spremljamo njegove pretekle in v manjši meri tudi sedanje dogodivščine vstajajo pred nami podoba človeka, z njim pa podoba življenja preproste grškega človeka doma in v svetu. Med pripovedmi o dogodkih in doživljenjski veliko razmišljanje in ugotovitve, ta pa so tista, ki dajejo pripovedi še neko dodatno žlahtnost.

Toda čeprav v romanu spremljamo neko posebno variacijo Don Kihota in njegovega oprede, čeprav spoznavamo preprosti in prvinski lik neke vrste sodobnega grškega junaka, čeprav spoznavamo njegovo življenje in miselnost v lepo pripovedovanem besedilu, nas roman o Zorbasu vendar ne zagrabi tako kot bi morda pričakovali preden knjigo vzamemo v roke.

Roman GRK ZORBAS je iz grščine prevedel naš odlični prevajalec Marjan Tavcar, izdala pa ga je Cankarjeva založba v svoji zbirki Mozaik.

Roman GRK ZORBAS je iz grščine prevedel naš odlični prevajalec Marjan Tavcar, izdala pa ga je Cankarjeva založba v svoji zbirki Mozaik.

domačih glasbenih umetnikov. Pri tem ima največji delež dubrovniški mestni orkester, ki je pripravljen od 10. aprila do osmega julija kar 25 nastopov od katerih 13 pod taktirko našega rojaka Antona Nanuta. Ta ansambel, ki je prisoten vseh vrst pomembnejših kulturnih prireditvah v Dubrovniku uživa izdatno podporo, ki mu omogoča dokaj redno delovanje.

Poleg številnih, že renomiranih poletnih festivalov ob Jadranu so letos pridružil s pomočjo Dubrovčanov še «Trpanjske glasbene večere». V izredno akustični župni cerkvi malega mesteca Trpanj na polotoku Pelješcu najdemo primeren okvir glasbene prireditve, pri katerih sodelujejo predvsem Dubrovčani. Tako je pri prvem glasbenem večeru nastopil mestni orkester iz Dubrovnika z dirigentom Nanutom, sodelovala pa sta še flavistika Irena Grafenauer in komornem večeru trške Glasbene mafije in klarinetist Pietro Cavaliere.

Prejeli smo

LEGGERE CHERI, antologia monumentale - artistica di antica città di provincia (città di Chieri, provincia di Torino).

LIBRI E RIVISTE D'ITALIA, rassegna di informazione culturale e bibliografica, anno XXV. — a. aprile 1973.

PAVLE ZIDAR

Hokuspokus kaplan

Skoraj istočasno, ko je pri Obzorjih izšla knjiga Pavla Zidarja Sliši med out, je pri založbi Lila izšla Zidarjeva knjiga z naslovom HOKUSPOKUS KAPLAN, knjiga s petimi krajšimi teksti podvojitvega slovenskega pripovednika. Knjiga prinaša petero novel, od katerih je nova Hokus-pokus kaplan dala knjigi tudi naslov. V prvi noveli Mama in v noveli Goethe in Heine, se srečujemo s podobnima motivoma: z motivom ostarelih ljudi, duševno in telesno bolnih na smrt. Medtem ko se v noveli Pesnikova smrt Zidar, podobno kot pisatelj Danilo Lokar v eni svojih novel, zaustavlja ob Gregorčiču in svojih reminiscencah nanj, pa predstavlja osrednje knjige novele o dveh primorskih duhovnikih. Gre za dvojevrst dveh duhovnikov neke v odmaknjem kraju Primorske, za dvojevrst med staro generacijo, ki jo predstavlja osi velji župnik in med mladimi duhovniško generacijo, ki jo z novimi pogledi na svet in duhovno poslanstvo, predstavlja mladi kaplan. Njun dialog in njuno soodnojenje predstavlja na eni strani prikaz razdvoja dveh generacij, ki je zadela tudi duhovniški stan. Na drugi strani pa prikazuje nova tragiko poklica duhovnika v odročni vasi. Zlasti za lepega, mladega in prikupnega fanta, ki ga predstavlja kaplan, ki hoče živeti blizu ljudem in ki mu sodna dogajanja niso tuja. Ko založba predstavlja to delce opazara na podobnost z Bevkovim kaplanom Čedracem, na podobnost, ki je predvsem v tem, da primorski duhovnik ostaja zvesti narodu. Sicer pa je Zidar za-

jel problematiko človeka globlje, pa tudi drugače, čeprav je tudi spopad s cerkveno hierarhijo tipičen za upodobljeno osebo. Skratka, s pristnim poslušom za človeške, duhovne in druge tegobe nam je pisatelj predstavil dva človeka, ki naj bi bila predvsem človeka, polna pa vsa druga. Pa čeprav je eden bistveno drugačen od drugega.

V tej noveli, kot sploh v vseh, je zgodba za pisatelja bolj posrskanska pomena. V noveli Hokus-pokus kaplan je dogajanje sploh omejeno na minimum in je tako zgodba potisnjena v ozadje. Gre za meditacijo, ki se v eni ali drugi noveli meša z drobci opisov avtorjevih lastnih doživljenj, toda še vedno predvsem za meditacijo o socialnih in moralnih problemih ljudi. Pa naj ne gre za problem umirajočega zdravnika v noveli Heine in Goethe ali za problem žene, ki stoji pred dilemo ali naj svojo težko duševno prizadeto mater da v dom ali pa za problem podeželskega duhovnika, ki ostaja na vasi sam s svojimi preprostimi ljudmi ali pa za problem mladega kaplana, ki prihaja v ta kraj z novimi idejami. Seveda se pri tem z vso to moralno problematiko in lastnimi pisateljevimi reminiscenca prepletajo pisateljeva teološka, eksistencialna in druga razmišljanja, ki dajejo tem novelam izraziti miselni značaj in prav malo značaj tekstov, primeren za široko branje. Pa je to vendar knjiga zanimivih Zidarjevih krajskih tekstov, čeprav ti najhuj ne dosegajo najboljših Zidarjevih stvaritev in ostajajo daleč za njimi.

Anton Nanut, dirigent dubrovniškega mestnega orkestra je sodeloval tudi na letošnjih festivalskih tednih na Dunaju kot dirigent tamkajšnjega Dunajskega komornega orkestra in komornega zbora. S tem ansambli bo v prihodnji sezoni nastopil tudi v Jugoslaviji

Spominska plošča trem Podgornikom, odkrita v Čepovanu 22. t. m.

Grafika Toneta Kralja

Goriški muzej - Kromberk
julij - avgust 1973

Razstava grafik Toneta Kralja ima predvsem informativni značaj, pomeni po uvod v prizadevanja Goriškega muzeja, ki namerava v prihodnje širše in bolj poglobljeno prikazati njegov grafični opus. Druga pomembna naloga, ki se čaka umetnostno zgodovino, je obdelava fresk v številnih primorskih cerkvah; z njimi je Toneta Kralj v času med obema vojnama prispeval dragocen delež kulturni obogatitvi Primorske, hkrati pa so pomenile močan izraz nacionalne zavesti primorskih ljudi.

Slikar, grafik in kipar Tone Kralj se je rodil 25. 8. 1890 v Zagorici pri Dobropoljah na Dolenjskem. Po maturi leta 1921 je študiral na akademiji v Prahi, nato v Rimu, Parizu in Benetkah. Do leta 1926 je nastopal skupaj z bratom Francem, po letu 1927 pa je prešel za lastno pot in se je med drugim posvetil slikanju cerkva v Slovenskem primorju. Pred drugo svetovno vojno se je ukvarjal tudi s pohištveno intarzijo, z opremo in arhitekturo. Slednje je leta 1940 študiral v Benetkah in na univerzi v Rimu. Tone Kralj živi in dela v Ljubljani.

Kraljeva ustvarjalnost je zelo bogata in raznovrstna. Nestrte so njegove slike iz ljudskega, posebnost kmečkega življenja, religiozni motivi, monumentalne kompozicije, zgodovinske in literarne teme, portreti ipd. Med vojno in tudi po njej je naslikal vrsto motivov v zvezi s trpljenjem slovenskega naroda in osvobodilnim bojem. Po njegovi zamisli so nastali mnogi spomeniki NOB.

NEDELJA, 29. JULIJA 1973

PONEDELJEK, 30. JULIJA 1973

ITALIJANSKA TELEVIZIJA
PRVI KANAL

- 11.00 MASA
12.00 NABOŽNA ODDAJA
12.30 KMETIJSKA ODDAJA
15.25 Neposredni prenos športnih dogodkov
KOLESARSTVO
V kratkem se začne spet nogometno prvenstvo, najbolj popularni šport v Italiji. Zato se v kratkem začne redne priprave nogometnih moštvev. Ker pa nogometnih tekem še ni, je športno življenje bolj skrajšano. Med pomembnejšimi današnjimi dogodki je kolesarska dirka v Pescari za Matteotti pokal, ki je postala tradicionalna tekma v Abruzzu. Gre za dirko, ki se je doslej izkazala kot zelo težavna in močno selektivna.
- 18.15 Program za otroke
PIPI CALZELUNGHE
18.45 SVET STAREGA RIMA
Cetrto nadaljevanje
TRAJAN IN MARK AVRELIJ
Risan filmi
FILIPAT IN PATAFIL
v risanih filmih
«Romantična serenada» in «Počitek»
19.45 Napoved programa za prihodnji teden
SPORTNE VESTI
20.00 DNEVNIK
20.30 PRIGODE BARONA TRENK
Cetrto nadaljevanje
Ruska roulette
Glavne vloge:
Friedrich von Trenck — Mathias Habich
Fridrih II. Pruski — Rolf Becker
Aleksij — Franco Agostini
Ruska carica — Yvonne Sanson
Von Reimer — Giancarlo Bonaglia
Von Bork — Alf Marholm
Baron Trenck na Dunaju ni uspel. Sprl se je celo s svojim bratrancom, poveljnikom barbarskih pandurjev. Ne preostane mu drugega, kot da se odpravi v Rusijo. Ruski veleposlanik mu celo prisrbi iskreno konja, da bi mogel uti pruskim zasledovalcem. Toda baron Trenck niti v Moskvi ne da miru. Zaljubljen je v hčer generala Lievena Pravprava se ne zaljubljuje, pač pa se mu je zaljubljuje. Logično je, da je ta ljubezen kratkotrajna, medtem ko ni kratkotrajna njegova navezanost na ženo kanclerja Bestushefa. Anastazija. Toda pruski ambasador te stike odkrije in skuša barona Trenka onemogočiti. Toda baronu Trenku uspe vreti krivdo s sebe, se ponovno rehabilitira in sama ruska carica ga sprejme med svoje protežirance. Baron Trenk nato sodeluje z Bestushefom, kateremu pripravlja načrte za pruske utrube. Anastazija pa mu svetuje, naj vendarle zapusti Rusijo in Trenk se vrne na Dunaj, kjer podeduje velikosrčno bogastvo po smrti svojega bratranca.
- 22.10 SPORTNA NEDELJA
Kronike in komentarji o glavnih športnih dogodkih
23.00 DNEVNIK
Napoved vremena

DRUGI KANAL

- 18.00 NEPOSREDNI PRENOS ŠPORTNIH DOGODKOV
DNEVNIK
21.00 VČERAJ IN DANES
Pisan varietetjski spored, ki ga vodi Arnoldo Foà
22.25 Portret avtorja
ENNIO MORLOTTI
22.55 Napoved programa za prihodnji teden

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 9.45 NEZNANI LETEČI PREDMETI
Serijski film
10.40 PO DOMACE
Prenos iz Livorna
DNEVNIK
21.15 TV RAZPRAVE
Človek in poskusna žival
22.15 Koralne skladbe
iz simfoničnih del
Lorenzo Perosi:
«Liberia Domine», «Maria Mater Gratiae», «In Paradiso»
Georg Friedrich Haendel:
«Alleluja»
Johann Sebastian Bach:
«Wir setzen uns» — iz pasiona po sv. Mateju
Giuseppe Verdi:
«Stabat Mater» in «Te Deum»
Gornje skladbe bosta izvajala simf. orkester in zbor milanske radiotelevizijske orkester bo vodil Giulio Bertola
Nocojšnji večer bo že tretji večer posvečen velikim koralnim partijam. Prvi večer je bil posvečen operni glasbi in tako imenovani posvetni glasbi, drugi večer je bil posvečen operni partom nabožnega značaja, sedaj so na vrsti koralne skladbe iz simfoničnega repertoarja in orkester in zbor milanske radiotelevizijske se bosta spoprijela z nekaterimi zelo zahtevnimi deli iz bogatega Perosijevega tovrstnega opusa. Gre za dela, ki so nastala leta 1907 in ki jih je Lorenzo Perosi posvetil svojemu bratu Marzianu. Za Perosijem pride na vrsto Haendel z najboljšim delom iz njegovega oratorija «Mesijs». S tem delom je Haendel zaključil v začetku aprila 1742 doboroden koncert.
- 19.15 OBZORNIK
PUSTITTE JIH ZIVETI
Serijski film
20.00 Mladi za mlade
20.45 Risanka
21.00 DNEVNIK
21.30 S. Dimevski - S. Micković:
Smilevski kongres
Drama TV Skoplje
22.35 Video kasete
Azra Halilović
23.05 POROČILA

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 20.45 OTROŠKI KOTICEK
«LUPONEJEVA ZGODBA»
Serijski film
21.15 Informativna oddaja
27 KANAL
21.30 «I CLANDESTINI DELLA FRONTIERA»
Film z Mel Ferrerom, Annamario Pierangeli, Michelejem Mor-ganom itd.
23.00 MEDNARODNI JAZZOVSKI FESTIVAL
LJUBLJANA 73

TRST A

- 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Poročila;
8.05 Slovenski motivi; 8.30 Kme-tijska oddaja; 9.00 Masa; 9.45 Komorna glasba; 11.15 Ch. Di-ckens «Oliver Twist»; 12.00 Na-kožna oddaja; 12.30 Nepozabne melodije; 13.30 Glasba po željah; 15.45 «Sence na ljubezni», radijska drama; 16.25 Operetne melo-dije; 17.30 Glasbeni koktajl; 18.00 Glasba na temo; 18.45 Jazz; 20.00 Sport; 20.30 Teden dni v svetu; 20.45 Pratika; 22.10 Sodobna gla-sba; 22.25 Zabavna glasba.

KOPER

- 7.30, 8.30, 14.30, 19.30, 21.30 Po-ročila; 8.40 Glasba za dobro jutro; 10.00 Srečanje z orkestrom; 11.20 Melodije; 12.00 Glasba po željah; 12.35 Znanje-politični pregled; 14.00 Dogodki in odmevi; 14.15 Po-pevke; 14.45 Juke box; 15.00 Plošče; 15.45 Plošče; 16.00 Vrstijo se pevci; 16.30 Pisana glasba; 16.45 Orkester; 17.20 Radijska i-gra Zarka Petana; 17.40 Popevke; 18.00 Orkestri lahke glasbe; 18.35 Glasba po željah; 19.45 Juke box; 20.00 Domače pesmi in melodije; 20.30 Prenos RL; 21.40 Parada orkestror; 22.15 Operetna glasba; 23.35 Plesna glasba.

NACIONALNI PROGRAM

- 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Poročila;
7.10 Jutranja glasba; 9.00 Glasba za godla; 9.30 Masa; 10.15 Pod-senčni kom; 12.00 Plošče; 12.30 Glasbeno govorni spored; 14.30 Plošče; 16.00 Popolne; 18.15 Ne-deljski koncert; 19.20 Pesmi izpred nekaj let; 20.20 Mozart; «Figa-rova svadba».

II. PROGRAM

- 7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Po-ročila; 7.40 Marisa Sacchetto in 1 Romans; 8.40 Plošče; 9.35 Ve-likomna glasba; 11.15 Ch. Di-ckens «Oliver Twist»; 12.00 Na-kožna oddaja; 12.30 Nepozabne melodije; 13.30 Glasba po željah; 15.45 «Sence na ljubezni», radijska drama; 16.25 Operetne melo-dije; 17.30 Glasbeni koktajl; 18.00 Glasba na temo; 18.45 Jazz; 20.00 Sport; 20.30 Teden dni v svetu; 20.45 Pratika; 22.10 Sodobna gla-sba; 22.25 Zabavna glasba.

III. PROGRAM

- 10.00 Koncert za začetek; 11.00 Skladbe za orgle; 11.30 Odrska glasba; 12.20 Opera glasba; 13.00 Folklor; 13.30 Mozart; 15.30 Mar-tinez Sierra; Don Giovanni di Spagnia; 18.30 Antologija interpre-tov; 19.10 Vsakovečerni koncert.

SLOVENIJA

- 7.00, 8.00, 14.00, 16.00, 20.30 Po-ročila; 7.50 Danes za vas; 8.30 Za kmetijske proizvajalce 9.05 Heinz Gies; «Težko je spoznati prave junake» — igra za otroke; 10.50 Glasba za mladino; 10.05 Slovenski koncert; 11.05 Še pomnite, tova-riši!... — Največje bitke so bile v Bosni in Hercegovini ter na Hervaškem; 11.25 Pesmi boja in dela; 14.30 Nedeljsko reportaža; 14.50 Domači ansambli; 15.05 Slo-venski ansambli zabavne kure; 15.30 J. Kerr; Shujševalne kure — humoreska; 16.05 Popularne ope-re melodije; 17.00 Palantins; «Hva-lisovi vojščaki» — radijska igra; 18.05 Nedeljsko športno popoldne; 20.00 Lahke noč, otroci!; 20.15 Plošče; 20.30 Glasbeno gledališče; 21.00 V ne-deljski koncert; 22.20 Pesmi orke-stror; 23.30 Vedre note; 00.05 Literarni nokturmo;

ITALIJANSKA TELEVIZIJA
PRVI KANAL

- 18.15 Program za otroke
GOSPOD BLOCK-NOTES
Tekst napisal Tinin Mantegazza, režija Francesco Dama
18.45 SLIKE IZ SVETA
Rubrika v sodelovanju s TV organizacijami UER
19.15 DECEK IZ PERIFERIE
Peta epizoda
Režija Wolfgang Teicher
19.45 SPORTNE VESTI
ITAL. KRONIKE
Danes o parlamentu
Napoved vremena
20.30 DNEVNIK
21.00 «L'ALBERO DELLA VENDETTA»
Film v režiji Budda Boetticherja
V glavnih vlogah: Randolph Scott, Karen Steele, James Coburn, Pernell Roberts, James Best in Lee van Cleef
Po «desetih zapovedih o kavboj», ki so jih nekoč sestavili, bi bil moral biti kavboj, ki je glavni junak ameri-skih westernov, lojalen človek, dobesedno nesposoben za izdajstvo, do skrajnosti vjuben z otroki, s starci in z živalmi, vedno pripravljen nuditi pomoč, do skrajnosti po-zrtvovalec delavni človek, tudi v neprimernih razmerah čist, ne sme niti slabo misliti, kaj se da bi grdo govoril in zlo počel, nadalje mora spoštovati žensko in zakone, ne sme biti rasist, mora biti veren in hkrati rodoljub.
Da je to praktično nemogoče, ni treba posebej poudarjati, kajti takšnega človeka ne bomo našli na vsem svetu, še najmanj med pastirji velikih čred ameriškega «divjega zahoda». In vendar nam jih je ameriški filmski sistem po-sredoval nešteto in med tistimi, ki so nam «postregli» v filmu z največjim številom takšnih junakov je Randolph Scott, filmski umetnik, ki je bil tipičen filmski človek «div-jega zahoda». Bil je to močan, pogumen mož, simpatičen zaradi od sonca in vetra ožganega obraza, bil je lep oč, v katerih se je tako rekoč zrcalila na eni strani poštenost, na drugi pa se je v njih kazal izreden pogum. In ta Ran-dolph Scott je v svoji dolgi filmski karieri igral glavno vlogo v desetih westernov, v katerih bi zamenjati iskali film, v katerem bi Randolph Scott odpovedal.
In vendar je bila večina teh filmov bolj druge katego-rije kot so nekoč temu rekli. Film «L'albero della ven-detta», ki izhaja iz leta 1958, pa je rekel bi iz prve ka-tegorije.
Srečanje z Brunom Martinom
Glasbena oddaja s sodelovanjem Enrica Simonettija in Franca Califana
22.50 Premiere novih filmov
23.00 DNEVNIK
Parlamentarne vesti
Napoved vremena in šport

DRUGI KANAL

- 18.00 PLAGVANJE
Italijanska prvenstvo
Prenos iz Livorna
DNEVNIK
21.15 TV RAZPRAVE
Človek in poskusna žival
22.15 Koralne skladbe
iz simfoničnih del
Lorenzo Perosi:
«Liberia Domine», «Maria Mater Gratiae», «In Paradiso»
Georg Friedrich Haendel:
«Alleluja»
Johann Sebastian Bach:
«Wir setzen uns» — iz pasiona po sv. Mateju
Giuseppe Verdi:
«Stabat Mater» in «Te Deum»
Gornje skladbe bosta izvajala simf. orkester in zbor milan-ske radiotelevizijske orkester bo vodil Giulio Bertola
Nocojšnji večer bo že tretji večer posvečen velikim koraln-im partijam. Prvi večer je bil posvečen operni glasbi in tako imenovani posvetni glasbi, drugi večer je bil po-svečen operni partom nabožnega značaja, sedaj so na vrsti koralne skladbe iz simfoničnega repertoarja in orkester in zbor milanske radiotelevizijske se bosta spoprijela z neka-terimi zelo zahtevnimi deli iz bogatega Perosijevega tovrst-nega opusa. Gre za dela, ki so nastala leta 1907 in ki jih je Lorenzo Perosi posvetil svojemu bratu Marzianu. Za Perosijem pride na vrsto Haendel z najboljšim delom iz njegovega oratorija «Mesijs». S tem delom je Haendel zaključil v začetku aprila 1742 doboroden koncert.

JUGOSLOVANSKA TELEVIZIJA

- 19.15 OBZORNIK
PUSTITTE JIH ZIVETI
Serijski film
20.00 Mladi za mlade
20.45 Risanka
21.00 DNEVNIK
21.30 S. Dimevski - S. Micković:
Smilevski kongres
Drama TV Skoplje
22.35 Video kasete
Azra Halilović
23.05 POROČILA

KOPRSKA BARVNA TELEVIZIJA

- 21.00 Otroški kotiček
Slikanice
21.15 POROČILA
21.30 Glasbena oddaja
The Nashville sound of bots Randolph
22.20 Dokumentarec
iz zbirke filmov «Morski izzivi»

TRST A

- 7.15, 8.15, 13.15, 14.15, 20.15 Po-ročila; 7.05 Jutranja glasba; 11.35 Opoldne z vami; 13.30 Glasba po željah; 14.25 Pregled slov. tiska v Italiji; 17.00 Program za mla-dino; 18.30 Karajan izvaja Bee-thovna in Brahmsa; 19.20 Jazz; 20.00 Sport; 20.35 Slovenski jazz; 22.15 Zabavna glasba.

KOPER

- 7.30, 8.30, 12.30, 14.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.15 Glasba za dobro jutro; 8.40 Jutranja glasba; 10.00 Melodije; 11.15 Nova glasba; 11.20 Melodije; 12.00 Glasba po željah; 14.00 Športni ponedeljek; 14.10 Plošče; 14.40 Mini juke box; 15.00 Glasbena galerija; D. Švara, P. Merku; 14.45 Plošče; Glasbeni rally; 17.40 Parada orkestror; 18.00 Poletje in mi; 18.45 Športni pregled; 20.00 Od Triglava do Ja-drana; 20.30 Prenos RL; 21.00 Glasba v večeru; 21.40 Opera glasba; 22.30 Pisana glasba; 23.00 Popevke; 23.35 Veliki interpreti.

NACIONALNI PROGRAM

- 7.00, 8.00, 13.00, 15.00, 20.00 Po-ročila; 7.15 Jutranja glasba; 9.15 Vi in jaz; 11.30 Četrta program; 13.20 Hit Parade; 15.00 Poletni program za mladino; 17.05 Sonč-nica; 19.25 Plošče resne glasbe; 20.20 Simf. koncert; 21.45 Orkestri lahke glasbe; 22.20 «Andata e ri-torno».

II. PROGRAM

- 7.30, 8.30, 13.30, 15.30, 19.30 Po-ročila; 8.15 Poletni ansambli; 8.40 Koko in zakaj?; 8.45 Melodrama; 9.50 Radijska nadaljevanja «Ma-damins»; 10.10 Plošča za poletje;

- 10.35 Posebni program s Paolom Panellijem: 12.40 «Alto gradimen-to»; 14.00 Plošče; 15.00 Radijska nadaljevanja; 15.45 Glasbeno-govorni spored; 17.35 Posebna od-daja; 20.10 «Andata e ritorno» z Ornello Ananiti; 20.45 Plošče; 23.45 Italijanski jazz.

III. PROGRAM

- 10.00 Koncert za začetek; 11.40 Sodobna ital. glasba; 12.15 Glasba skozi čas; 13.30 Vivaldi, Smetana; 14.30 Polifonska glasba; 17.20 Griegove skladbe; 17.50 Strani iz albuma; 19.15 Vsakovečerni kon-cert; 20.15 Rimska glasbena sre-čanja; 21.30 Molieri: «Tartuffe».

SLOVENIJA

- 7.00, 8.00, 11.00, 14.00, 16.00, 20.30 Poročila; 7.50 Rekreacija; 9.10 Glasbena matineja; 10.05 Prav-ljice in zgodbe; 10.20 Igramo za vas, otroci!; 10.40 Veliki zabavni orkestri; 11.15 Za vsakogar nekaj; 12.20 Z nami doma in na poti; 13.10 Melodije za opoldan; 13.30 Kmetijski nasveti; 13.40 Po doma-če; 14.30 Priporočajo vam...; 15.10 Moški komorni zbor iz Ptujja; 16.40 Dane škeri; «Serenada za godala»; 17.00 «Vrtljak»; 17.40 Zvoki orkestra Percy Faith; 18.10 Zveneca imena: oboist Drago Go-lob in violinist Pál Lukács; 19.00 Aktualnosti doma in po svetu; 19.15 Pihalne godbe; 19.45 Poletni kulturni vodnik; 20.00 Lahko noč, otroci!; 20.15 Dobri znan-ci; 21.00 Stereofonski operni kon-cert; 22.30 Zvočne kaskade; 23.15 Zaplešite z nami; 00.05 Literarni nokturmo; 00.15 Popevke se vrsti-jo.

GOJENCI DIJAŠKEGA DOMA NA POUČNEM IN VESELEM IZLETU PO SLOVENIJI

Od Trsta do Turjaka, v Kočevje na Rog, Otočec, v Brežice in nazaj

Vesela vožnja proti Ljubljani - Kaj se je dogajalo na turjaškem gradu pred tridesetimi leti
Obisk Baze-20 na Rogu - Gostoljubnost Kočevja in Brežic - Zadnji postanek v Ljubljani

Pod stoletno lipo na turjaškem gradu

Sonce je bilo še daleč za hribi, vendar smo se izletniki Dijaškega doma molče, še zaspalo, a veseli zbrali na dvorišču pred poslopjem. Saj je bil drugača in tretjeja ju-nija izlet, ki se mu nihče ni ho-tel odpovedati.

Niko je dal znak za odhod. Kre-nili smo. Pred znano gostilno «Pri Johanu» nas je čakal avtobus, ki ga je dala na razpolago tržaška občinska uprava. Vsi smo se sko-bacali vanj. Za to priljubljenost je bil okrašen z zastavami (2. junij). Nato je Niko ukazal šoferju, naj odpelje.

Na Fernetičih so nas že čakali ravnatelj, ekonom, malica, rože in darila. Vse to je tov. Bizjak oseb-no stražil in nihče se ni smel do-takniti stvari, celo pogledati jih ni smel. Na mejnem prehodu smo se spravili pod streho drugega (novo-goriškega) avtobusa, ki nas je po-peljal dalje po že naprej določe-nem itinerarju. Program je pre-dvideval takojšen odhod proti Postoj-ni. Šofer je pritisnil na plin. Vzduš-je je bilo zehajoče, mnogi so se dre-mali. Toda kmalu se vsi ozivil, ko smo na avtocesti začeli segati po nekaterih dobrotah in si pote-šili prvo lakoto. Polnih železovci smo se vozili proti Ljubljani. Kma-lu smo se morali ustaviti, pogre-shali smo dva gojenca. Morali smo vrniti, obložitelj smo našli in ju naložili na vozilo.

Mimo Cankarjeve Vrhnice in že pre-j omenjene Ljubljane smo konč-no dospeli na Turjak. Ura je takš-na, da bi se morali ustaviti, vendar smo se odpravili na Turjak. Ura je takš-na, da bi se morali ustaviti, vendar smo se odpravili na Turjak. Ura je takš-na, da bi se morali ustaviti, vendar smo se odpravili na Turjak.

Sonce je najbrž že zahajalo za morje (čeprav je bilo morje da-leč), ko smo se veselo razpelo-ženi vračali proti Kočevju. Iz avtobu-sa smo izstopili pred Dijaškim domom.

Na Bazi - 20

du, važne vojaške postojanke, ki je bila v rokah slovenskih izdajalcev, nemških kolaboracionistov. Pripove-dovanju tov. Podlogarja smo z za-nimanjem prisluhnili pod stoletno lipo (hrasta, kjer je turjaški grof gostil Rozamundine snubce, ni bilo).

Ko smo tu obisk končali, smo se podali naprej. Vzdušje v avtobusu se je medtem ogrelo, kmalu se je začela pesem. Razlog tega je bilo predvsem lepo vreme. Bilo je takš-no, kot si želimo, da bi ga nam meteorologi vedno napovedali. Kma-lu smo prišli v Kočevje. Tu so nas dočakali in sprejeli predstavniki držbeno - političnih organizacij me-sta. Tem se je v imenu skupnosti Dijaškega doma zahvalil naš pred-sednik Figelj. Nato sta dva gojen-ki položili pred spomenik padlim vo-jnem. Ostali smo z enominutnim molkom počastili spomin hrabrih borcev. Izmenjali smo si darila in odšli v kočevski Dijaški dom na ko-silo. Ko smo uspešno potolažili svoj apetit, si ogledali sobe, kjer smo imeli prenočevati.

Pozdrav v Brežicah

zapel budnico. Najprej so to na lastni koži občutili vzgojitelji. Nato so, čeprav neradi, skočili še ostali iz postelj. Po zajtrku smo si ogledali kočevski «Seškov dom», da bi se kulturni dom in muzej obe-nem. V prostorni dvorani je do-mačin podal zgodovino mesta Kočevja od njegove ustanovitve do danes. Leta 1553 so se semkaj pri-selili Nemci iz Gornje Stajerske in Bavarske. Odsli so L. 1941, po sporazumu z Italijani, ki so medtem mesto okupirali. V tem domu je tudi bil prvi zbor odpisane Slo-venije. Leta 1943 se je tu od 1. do 3. oktobra zbralo 580 sloven-skih predstavnikov, ki so ustano-vili prvi slovenski parlament. Skle-nili so, da se narodnosvobodilni boj nadaljuje in da se osrednji Sloveniji priključijo še Primorska, Stajerska in Koroska. To se po-pot smo veselo prepevali, da so nekateri ostali skoraj brez gla-su. Pred Ljubljano smo naleteli na kilometrsko kolono, vendar to ni pokvarilo vselega izletniškega razpoloženja. V Ljubljani smo se zbrali po skupinah. Vsakomur je bilo izročenih obljubljenih 1000 di-narjev, nakar so se vsi podali v razne restavracije na večerjo. Ne-kateri so bili prvič v «Emona», a to je bilo zanje pravo doživetje.

In že je prišla ura odhoda. Vra-čali smo se proti domu, v Trst. Na znak vodje izleta, smo se za-čeli pomikati proti Ljubljani, ki je bila zadnja etapa izleta. Vso Stajerska in Koroska. To se po-pot smo veselo prepevali, da so nekateri ostali skoraj brez gla-su. Pred Ljubljano smo naleteli na kilometrsko kolono, vendar to ni pokvarilo vselega izletniškega razpoloženja. V Ljubljani smo se zbrali po skupinah. Vsakomur je bilo izročenih obljubljenih 1000 di-narjev, nakar so se vsi podali v razne restavracije na večerjo. Ne-kateri so bili prvič v «Emona», a to je bilo zanje pravo doživetje.

Naj nekaj povem še o prebiva-lcih mesta. Pravih domačinov je komaj ena tretjina, drugi so pri-seljenci iz raznih slovenskih kra-jev, nekaj jih je tudi iz bližnje Hrvaške. Pa naj zastopuje to, si-cer nam bo zmanjkal prostor.

Nekateri tovariši so Bazo 20 zgrešili, nismo se jezili nanje, saj so jo tudi Nemci pred tridesetimi leti, čeprav so jo bržčas na vse pretege iskali.

Končno smo se vsi zbrali ob ba-rakah. Oba odlična fotografa Ed-vin Švab in Miroslav Košta, sta medtem napravila nekaj posnetkov, ki nam bodo ostali za spomin na ta izlet.

Medtem so nekateri gojenci upri-zorili že prave bitke, na srečo pa ni bilo mrtvih. Vrnili smo se «iz-jemno» lačni k avtobusom, kjer so nas pogostili s prvovrstnim vojaš-kim golažem. V trenutku, ko smo z velikimi očmi zrl v sočno jed na krožnikih, so prihiteli nekateri tovariši, ki so zaostali. Bili so na smrt prestrašeni. Kaj je bilo? V gozdu so nenadoma zagledali veli-kega medveda, ki je zelo miroljub-no — morda ob pomanjkanju člo-veškega mesa? — obiral jagode. Kmalu so si tudi oni pomagali ob-golazati in kozarčke rešile. Zatem so sledile nekatere družabne igre, njihov pobudnik je bil ravnatelj Dijaškega doma Švab.

Sonce je najbrž že zahajalo za morje (čeprav je bilo morje da-leč), ko smo se veselo razpelo-ženi vračali proti Kočevju. Iz avtobu-sa smo izstopili pred Dijaškim domom.

Nadaljevali smo po poti, ki nas je pripeljala v dolino Krke. Vozili smo se po levem bregu te prele-pe reke, nakar smo prispeli v nade-vse zanimivi Otočec. Vseskozi so nas spremljale za te kraje značil-ne zidance. Tu je bila na pro-gramu skupinska slika, pa nas je lepota kraja tako prevzela, da se na noben način nismo mogli vsi zbrati. Za vedno nam bodo ostale v spominu starodavne vrbe in bi-deroči tek Krke. Težko smo se poslovili od tega prelepega kraja, se odpravili proti Brežicam. Vsi smo izrazili željo, da ne bi bil zadnji. Avtorji so to re-pertoar zapisali z najboljšim na-menom. Če ni bilo vse dobro, bo drugič boljše.

Mario, Niko in drugi

Veljaven od 29. julija do 4. avgusta 1973

HOROSKOP

Veljaven od 29. julija do 4. avgusta 1973

OVEN (od 21. 3. do 20. 4.) Neka oseba, ki ste jo pred kratkim spaznili, vas bo razočarala. Prepričajte se boste, da staro prijateljstvo še vedno velja in da vas ima neka oseba, ki jo že dolgo časa poznate, še vedno rada. Zdravje odlično.

BIK (od 21. 4. do 20. 5.) Bodite bolj previdni, ko govorite, sicer se boste znašli v neprijetnem položaju. Nekaj srečnih ur z drago osebo. V poslovnem svetu vam bodo zvezde zelo naklonjene. Zdravje ni najbolj dobro.

DVOJČKA (od 21. 5. do 20. 6.) Spremenili boste morali svoj načrt glede srčnih zadev. Redno poklicno delo. Prijetna družba in le-sno se počutiti blizu kočevskim fanti. V prijetnem razpoloženju smo tudi nekajkrat zapeli, v nas pa je bil občutek, da mladina zares vedno najde skupno govorico. Še bolj smo se počutili blizu kočevskim rojakom ob kozarčku dolenjskega cvička. Toda kmalu se nas je po-lotila utrujenost od celodnevnega vož-nje in hoje, razmeroma zgodaj smo se odpravili k počitku, kajti na-slednji dan nas je še čakala na-porna krajza.

Ob šestih zjutraj je Figelj že

TEHTNICA (od 23. 9. do 22. 10.) V prvih dneh se vas bo lotila melanholija, toda ob koncu tedna bo spet zasijalo sonce. Verjetno boste dosegli uspeh v poslovnem delu, toda dobro morate premisliti, preden se odločite glede finančnih poslov.

SKORPION (od 23. 10. do 22. 11.) Nekoli-ko boste zaskrbeli glede finančnih težav, toda vse se bo uredilo, če boste nekaj bolj varčevali z denarjem. Zastoj v srčnih zadevah. Ne zamerjajte svo-jih starih prijateljev.

STRELEC (od 23. 11. do 20. 12.) V pokli-nem delu se vam o-beta uspeh, če ne bo-oste površni. V srčnih zadevah nobene spre-membe. Nevoščljivci jeziki bi vam radi škodovali in rušili družinski mir. Prejeli boste zanimivo pismo.

KOZOROG (od 21. 12. do 20. 1.) V pokli-nem delu ne iščite no-vih načinov in poti. Dosedanje izkušnje naj vas vodijo še na-prej. Doživeli boste nekaj prijet-nih ur v prijateljski družbi. Vzbu-dili boste simpatije neke osebe. Srečen dan sobota.

VODNAR (od 21. 1. do 19. 2.) Vaša pod-jetnost in zmožnost vam bosta zelo koristi-li v poklicnem delu. Preti vam nevarnost, da boste naleteli na nerazumeva-nje in odnor pri dragi osebi. O-bisk znanec.

RIBI (od 20. 2. do 20. 3.) Čeprav se vam bo zdelo, da vam gre na roko, se boste mo-rali prilagoditi in bo-oste morali spremeniti nekatere svoje načrte. Prijeten večer v veseli družbi. Srčne zade-ve se spreminjajo na bolje. Z zdravjem na ni vse v redu, zato se posvetujte z zdravnikom.

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

V ORGANIZACIJI ZDRUŽENJA SLOVENSKEŠH ŠPORTNIH DRUŠTEV V ITALIJI

Že v drugi polovici avgusta začetek letošnjih 13. slovenskih športnih iger

Igre bodo potekale v dveh delih: kvalifikacijsko tekmovalje bo masovno, finalno pa kvalitetno - Pri organizaciji bodo sodelovala tudi društva - Sestavljeni so koordinacijski odbori

Odbor Zdrženja slovenskih športnih društev v Italiji je tudi letos razpisal Slovenske športne igre, ki bodo že trinajste po vrsti. Tako se bo nadaljevala tradicija, ki se je ustalila v zadnjem desetletju, da potekajo SSI vsaki dve leti.

Osnovni cilj tega osrednjega in manifestativnega tekmovanja je seveda vedno, da pritegnemo k aktivnemu sodelovanju čimveč število pripadnikov manjšine v zamejstvu, od najmlajših pa do najstarejših tekmovalcev. Sicer ne moremo mimo dejstva, da se je v zadnjih letih odnos in predvsem navdušenje za to tekmovalno precej poglobilo. To pa ne zaradi kvalitativnega, temveč zaradi številskega razvoja. Vse več tekmovalcev, ki imajo v danoli pesteri in angažirani, kar je posledica dolgega, temeljitega in napornega dela. Vendar kljub neizpolnjenosti dejstva, da šteje zamejski manjšinski šport res veliko število aktivnih udeležencev, da je dejstvo, da je

še vedno preveliko število tistih, ki so neangazirani, ki jim je gojenje telesne kulture španska vas. Tega pa ne smemo in ne moremo mimo vzeti na znanje, ko zaznavamo v svetovnem merilu in v vseh slojih stalno rast aktivnega in rekreacijskega športnega udeleževanja. Statistike ugotavljajo da so sodobni standard in sploh življenjski pogoji taki, da vsakdo kravo potrebuje gibalne vaje, ki mu omogočajo zdravo rast telesa in duha. V nekaterih bolj razvitih državah je šport posvečena največja pozornost že v ljudski šoli, starejši ljudje pa se vedno bolj oglašajo za rekreacijske dejavnosti (omenimo naj le izredno razmah trima). Pri nas pa za sedaj še ni ustaljena taka napredna miselnost, zato se moramo poslužiti vseh možnih prijemov, da pritegnemo v naš aktivni krog čimveč število novih, še neizkoriščenih sil. To velja predvsem za mladino, ki ne goji še nobene športa. Statistični podatki jasno pričajo, da je odstotek športno neangažiranih mladincev presenetljivo visok. Vendar, kdo nosi krivdo za ta nazadnjaški odnos?

Težko je sestaviti splošno pravilo, ker je treba pač obravnavati vsak primer zase. Vsekakor opazimo veliko vrzel v pomanjkanju vodilnih kadrov in katalizatorjev pri posameznih društvih, kar se seveda odraža tudi v

omejeni dejavnosti tekmovalcev.

Iz teh uvodnih ugotovitev izhaja, da si moramo krepko zavzeti roka, da in strniti vse naše napore, da bi v splošno korist čimbolj popestrili aktivno članstvo v posameznih društvih. Idealna priložnost za to pa naj bi bile prav SSI. V svojem splošnem predlogu je odbor ZSSDI toplo priporočil društvom, naj bi dale poseben poudarek predvsem ustvarjanju organizacijskega aparata in kadrov ter naj bi posvetili večjo pozornost najmlajšim in rekreacijskim športnim panogam. Letošnje 13. SSI pa naj bi bile obremenjene s posebnimi igrimi, ki bodo na vrsti jubilejne igre ob 50-letnici ustanovitve ZSSDI. Zato je odbor ZSSDI sklenil, kar je tudi soglasje potrdila in sprejela skupščina članic, da vsaj z organizacijskega vidika sodelujejo obliki tekmovalcev.

SSI se bodo odvijale v dveh delih: najprej bodo kvalifikacijske tekmovalje, nato pa bo na vrsti finalni del v posameznih disciplinah. Kvalifikacijski del SSI bo ozemseljsko razdeljen na štiri področja:

1. gorško področje, ki zajema gorško pokrajino, Beneško Slovenijo in Kanalsko dolino;
2. zahodnotrško področje, ki obsega nabrežinsko, zgornjo in republiško območje ter Prosek, Korošice in Kriz;
3. vzhodnotrško področje (Opčine,

Trebeče, Padriče in Bazovica);

4. tržaško področje, ki zajema mesto Trst z ožjim predmestjem, dolinsko in miljsko območje.

Vsa območja med omenjenimi področji se organizira v povsem samostojno tekmovalno enoto, kar pomeni, da svobodno izbira in določa, v katerih panogah in v kakšni obliki poteka tekmovalje. Skupna obveza naj bi bila le v tem, da bi v vsaki panogi lahko sestavili končno lestvico vsaj za prve tri tekmovalce in za vsaj dve ekipi. Vsako področje mora posebej poskrbeti za sodniški kader in za urnike tekem. Ta decentralizacija SSI je seveda dvosmerna: po eni strani tudi posameznim področjem svoj avtonomiji, zmanjšuje stroške in boljše rešuje problem prevoza, po drugi strani pa sloni organizacijsko breme na posameznih društvih, ki pripadajo posameznim področjem. To pa je prav naš namen, da društva izkazuje in angažirajo nove kadre, ki jih bodo nato uporabili v svojem običajnem društvenem delovanju. Da bi lahko pridobili nove tekmovalce, pa je obveljalo pravilo, da se lahko prijavijo katerakoli skupina ali društvo, ki si lahko izbere katerokoli ime.

Po prvih ugotovitvah kaže, da bodo posamezna področja privedla kvalifikacijske tekmovalje v vseh športnih panogah, razen v tih disciplinah, ki sicer atletiki, plavanju in planinski orientacijskem pohodu, ko bo iz teh tehničnih razlogov le enkratno tekmovalje za vsa področja. Pravilnik 13. SSI predvideva, da če je določeno tekmovalje na sporedu le na enem področju (n.p. kotkanje), so ti rezultati še finalni. Področni zmagovalci vsake skupine se uvrstijo v finalno skupino, kjer bo tekmovalje izpeljal ZSSDI, to pa le v primeru, da bi tekmovalje pred tem potekalo v isti športni panogi in v isti kategoriji vsaj na dveh področjih. Da ne bi uveljavljali tekmovalci nastopali v več športnih panogah in tako posredno omejevali kruha mladim športnikom, določa pravilnik, da lahko nastopi vsak posameznik v največ dveh disciplinah. Kar se pa tiče točkovanja, naj bi se izvajalo le v finalni skupini.

Rok za izvedbo 13. SSI je naslednji: od 15. avgusta do 15. oktobra se odvijata kvalifikacijski del; od 20. do 30. oktobra pa bo na vrsti finalni del iger.

Na vseh prvih navedenih področjih so bili že informativni sestanki in bili so že sestavljeni koordinacijski odbori. O sklepah v posameznih skupinah bomo še podrobneje poročali. Vsem društvom, skupinam, voditeljem in tekmovalcem toplo priporočamo, da tekmovalje vzmemo resno in da vložijo svoj vsaj trud za zdravo in trajno bit zamejskega slovenskega športnega izživljanja.

PORTICI (Neapelj). 28. — Pri bližnjem dvoslobo je zasedlo večeraj občinsko palačo v mestecu Portici, da bi tako protestirali, ker ni občinska uprava še dodelila dovolj denarnih sredstev krajevni nogometni ekipi, ki nastopa v 5. ligi. Demonstracije sta sprejela v svoji sobi pripravljen odbor za šport, ki jih pooblašča, da se odloči, ali jim bodo dali podporni milijon podpore, niso preprčali, so demonstranti zasedli vse občinske ure. Medtem pa so drugi privrženci nogometnega kluba zaustavili promet na cesti, vendar jih je policija kmalu oddaljila.

PUČI. 28. — Na kolesarski dirki za »veliko nagrado Siporex« so bili najboljši slovenski kolesarji. Na 152 km dolgi progi s startom in ciljem v Pulju je zmagal odredno

vec Pleško pred klubskim tovarišem Kavcem in rogovcem Zakotnikom. Nastopila je tudi ekipa iz Julijske krajine, njen najboljši predstavnik pa je bil Candusso, ki je zasedel četrto mesto. Ekipno so zmagali domačini, ekipa Siporex. Nastopilo je 35 kolesarjev, dirko pa je končalo le 17 vozačev.

GENOVA. 28. — Petega avgusta bo na sporedu mednarodna kolesarska dirka po Apeninih, dolga 254 km. Nastopilo bodo vsi najboljši italijanski profesionalni kolesarji, saj bo dirka veljala kot izborno tekmovalje za nastop na svetovnem prvenstvu, ki bo prvo nedeljo v septembru v Španiji.

TENIS. CARIGRAD, 28. — Na mednarodnem teniškem turnirju v Carigradu so se uvrstili v finale Jugoslovani Jovanović, Španec Gisbert ter Južnomočan Maud. Četrti polfinalist bo skoraj gotovo Romun Nastase, ki vodi v prekinjenem srečanju proti Novozelancu Simpsonu z rezultatom 6:3, 5:0.

DRUGE VESTI NA OSMI STRANI

ODBOJKA

PO SLABIH NASTOPIH V LANSKI SEZONI

Bor, Dom in Sloga skupaj v prvenstvu prve divizije

Kras v najvišji ligi med slovenskimi šesterkami - Hud udarec za Slogo

V nadaljevanju našega odbojkarkega pregleda o pretekli sezoni privedo sedaj na vrsto člani. Danes si bomo ogledali tretjo in četrto ligo ter prvo divizijo.

Že v našem uvodnem članku smo zapisali, da je kriza pri fantih večja kot pri dekletih. Poleg običajnih dejavnikov je treba tu prističi še enega, ki ga pri dekletih nimamo. Pri fantih je dotok novih moči v to športno panogo slabši, ker imamo nekatere panoge, kot sta nogomet in košarka, ki jih pri dekletih nimamo. Da nas ne bo kdo napak razumel: s tem nečemo očiti nogometašem in košarkarjem, da nam jemljejo naraščajočo populacijo pravilno je, da se daje enaka važnost tudi drugim panogam in nikjer ni zapisano, da morajo vsi naši mladi fantje obvezno postati odbojkarji.

Prvenstvena sezona 1972-73 bo ostala zapisana v športnih analih kot ena najmanj uspešnih. Že pred pričetkom prvenstva je prišla neprijetna novica, da se šestka Bora ne bo udeležila prvenstva v drugi ligi. Kljub nekaterim neuspešnim kombinacijam, da bi se najhuje rešilo, SZ Bor svoje ekipe ni prijavil za prvenstvo in s tem smo izgubili našo najboljšo kakovostno ekipo sploh. Če je bilo to pravilno ali nepravilno je sedaj izredno težko, in tudi tvegano, povedati. Ta drastični ukrep pa je naš zamejski šport tako kruto prizadel, da si sploh ne moremo niti zamisliti njegovih bodočih posledic. To pa še najbolj tiste, ki so za to ekipo veliko

trževali in živeli z njo od samega začetka in prijetnih in neprijetnih trenutkov. Izgubljenost polovice nam ne bo uspelo ponovno pridobiti niti v obdobju desetih let. Morda pa nikoli več. Te besede se morda komu zdijo preveč pesimistične, toda resnično stanje v italijanski odbojki, ki je zaplula v kalne vode profesionalizma, nas ne morejo navdajati z optimizmom. Dodali bi samo še to, da bi se ob vsem tem posteno delali.

Po teh neprijetnih in neprijetnih razpletih je ostal v najvišji ligi med našimi šesterkami Kras, in sicer v tretji.

Ta psihološka obremenitev ni najbolj prijala Zgončanom. Pod streho so spravili eno svojih najslabših prvenstev. Kljub temu da niso imeli trenerja smo od njih pričakovali ne koliko več, saj ima večina igralcev za seboj še nekaj prvenstev in s tem tudi potrebne izkušnje. Po očihtor toliko uspešnem začetku so pričeli nevdružno orisev vse bolj proti dnu lestvice in na koncu so ostali še naprej v ligi z minimalno razliko. Med njimi in drugim neposrednim kandidatom za izpad - silici Caldinija iz Gorice je bila samo ena bora stinka. Do te stotinke so prišli na zvezi v Rimu, potem ko so morali zelo natančno deliti dobljene in izgubljene sete obeh tekmecev, da so prišli do tega minimalnega razloka. Samo zaradi nepazljivosti in skrajne mere neborbenosti bi lahko Kras prizadel nepotrebnega udarca razpadanja. Dva nepotrebnega podarjena seta najslabše

mu tekmeču ACEGAT bi se lahko na koncu kruto maščevali. Kraševci so v štirinajstih prvenstvenih nastopih zmagali samo petkrat. Iztrženi izkupiček je mnogo slabši, kot bi ga Zgončani bili sposobni doseči. Upamo, da jim bo zadnje prvenstvo v dober pouk, da se v bodoče z ognjem ne bo moglo igrati.

Če so Zgončani šli skozi šivanko uho, ni uspelo kaj takega zastopniku Doma iz Gorice. Ne glede na to, da so bili domovci novinci v četrto ligo, tako porazena ekipa ni imela močnega pričakovati. Neurejeni odnosi znotraj same ekipe in tudi v vodstvu, neurejeni nekaterih ključnih igralcev ter neredno treniranje niso mogli privedi do uspešnega konca. Porazi so se vrstili kar na tekočem traku od začetka do konca. Gorici niso niti enkrat zmagali v dvajsetih tekmah. Zadovoljiti se so morali s tretjo.

Na psihološka obremenitev ni najbolj prijala Zgončanom. Pod streho so spravili eno svojih najslabših prvenstev. Kljub temu da niso imeli trenerja smo od njih pričakovali ne koliko več, saj ima večina igralcev za seboj še nekaj prvenstev in s tem tudi potrebne izkušnje. Po očihtor toliko uspešnem začetku so pričeli nevdružno orisev vse bolj proti dnu lestvice in na koncu so ostali še naprej v ligi z minimalno razliko. Med njimi in drugim neposrednim kandidatom za izpad - silici Caldinija iz Gorice je bila samo ena bora stinka. Do te stotinke so prišli na zvezi v Rimu, potem ko so morali zelo natančno deliti dobljene in izgubljene sete obeh tekmecev, da so prišli do tega minimalnega razloka. Samo zaradi nepazljivosti in skrajne mere neborbenosti bi lahko Kras prizadel nepotrebnega udarca razpadanja. Dva nepotrebnega podarjena seta najslabše

Prvenstvo prve divizije nam je prineslo nepričakovane posledice z odbojkarji Sloga. Usoda te ekipe je vsem že dobro znana in res nima smisla ogrevati to neprijetno keno. Udarce je bil tako hud, da ima lahko silno neželjene posledice na vse igralce. Potem ko so jim bile odvzete vse točke, je največ pridobila tista šestka, Giannistica iz Pordenona, ki je vložila priziv na osrednjo zvezo v Rimu. Pordenonci so si kot zmagovalci skupine zagotovili napredovanje v četrto ligo. Drugo mesto na končni lestvici pa je pripadalo Olympii iz Gorice, ki so se ji tako odprle tudi možnosti skleneptega turnirja, prav tako za kvaliteten skok v višjo ligo. Te enkratne prilike Slogarji niso pustili neizkoriščene. Veliki skok jim je uspel in samo po enem letu igraja v nižji ligi so ponovno prišli na isto mesto, kjer so bili že pred enim letom. Odlični Španec pa je s soigralci pospravil v šestnajstih nastopih tri najst. zmag. Porazeni so bili tako samo trikrat. Kraši konec so potegnili z Ard Lineo, Aurora in Giannistica iz Pordenona. Tem trenam prvenstva pa niso ostali dolžni nič, saj so jim doma vrtili milo za drago.

G. F.

V NOVI GORICI SE PRIPRAVLJALO ZA PRVENSTVO

NOGOMET

Pionirji in mladinci Vozila so v lanskem sezoni razočarali

Novo igrišče in razne izboljšave - Novi trener bi moral urediti položaj pri članih

Že 27. julija je nogometno igrišče v Novi Gorici ponovno zažvelo, ko so se zopet začeli treninji in kmalu nato nekaj prijateljskih tekem za pripravo jesenskega dela prvenstva v ZCNL, ki se bo začelo zadnjo nedeljo avgusta ali pa 2. septembra. To bo določeno 3. avgusta, ko bo pri NZS v Ljubljani sestanki predstavnikov vseh treh republiških nogometnih lig ter istočasno že tudi zbranje parov. Uvodna prijateljska javna tekma bo v Novi Gorici v nedeljo 12. avgusta proti NK Renče, kajti ta dva kluba imata zelo dobre medsebojne odnose.

Mladinci. Tudi letos so dosegli slabši uspeh kot prejšnja leta. Bil so sicer podvezani prvaki 1973, toda v tekmi za naslov prvaka Primorske so jih tesno premagali mladinci NK Isole. Letos ni bil noben mladinec v republiški reprezentanci, kar se je prej redno dogajalo. Mladinci NK Vozila so bili prvi na turnirju za memorial »Danila Brezgarja« in so tudi uspešno dvakrat igrali z mladinci iz Gorice. Trener je bil Zdravko Čubela, ki je tudi redno igral za člansko ekipo ter jih ni mogel tako vedno spremljati na prvenstvenih tekmah. Premalo je bilo klubске zavzetosti za delo s pionirji in mladinci.

Igrišča. Pred počitnicami se je glede glavnega in pomožnega igrišča po dveletnih pripravah le nekaj premaknilo. Tako bo močno razbremenjeno glavno igrišče, katero bo služilo le za prvenstvene tekme. Upravni odloga pomožnega parka popravila tudi mrežasto ograjo okoli glavnega igrišča, in večkrat kosijo travo, da se bi bolj zarastla na igralnem pravokotniku. Še vedno pa je to nogometno igrišče eno slabših v Sloveniji, kajti spričlo ilovice je največkrat pretiralo ali pa je blatno na njem.

USPEHI NK VOZILA V KONČANEM PRVENSTVU 1972 - 1973

Pionirji

Dosegli so slabši uspeh v primerjavi z drugimi prvenstvi. Prišli so sicer občinski prvaki, toda že v podveznem finalu so jih v Ajdovščini premagali pionirji Rudarja iz Idrije. Tudi ni bil noben pionir izbran v republiško reprezentanco. Pozitivno pa je, da so Vozila dala kar polovico pionirjev

v podvezno reprezentanco za turnir v Velenju in za dvakratno uspešno igranje za vrstniki iz sosednje Gorice. Njihov trener je bil Miki Linzender, igralec prvega moštva.

Tudi letos so dosegli slabši uspeh kot prejšnja leta. Bil so sicer podvezani prvaki 1973, toda v tekmi za naslov prvaka Primorske so jih tesno premagali mladinci NK Isole. Letos ni bil noben mladinec v republiški reprezentanci, kar se je prej redno dogajalo. Mladinci NK Vozila so bili prvi na turnirju za memorial »Danila Brezgarja« in so tudi uspešno dvakrat igrali z mladinci iz Gorice. Trener je bil Zdravko Čubela, ki je tudi redno igral za člansko ekipo ter jih ni mogel tako vedno spremljati na prvenstvenih tekmah. Premalo je bilo klubске zavzetosti za delo s pionirji in mladinci.

Člani

Tretji zaporedni poskus, da bi se vrnil v enotno SNL po izpadu 1970. leta je bil neuspešen. Igralci se izogovarjajo na tehnično vodstvo, na trenerja in klubsko upravo. To pa le delno drži, ker ti niso uvedli večje discipline. Vzrok neuspeha je v veliki meri le v neborbenosti igralcev, v premajhni klubski zavesti, nediscipliniranosti, izključitvah ter tudi v poskodbah ključnih igralcev ter v slabih in celo neobjektivnih sodnikih. Novogoričani so tako tretji v ZCNL, s točko zaostanka za Primorjem iz Ajdovščine ki je bilo najboljši na Primorskem. Vendar pa so Novogoričani obratno prepričljivo premagali Primorje (doma 2:0, v Ajdovščini pa kar 3:0). Zanimiva je ugotovitev, da so igralci NK Vozila v zadnjem prvenstvu obratno premagali Tolmin, Piran, Primorje in da so igrali enkrat

neodločno za Jadranom ter Adrijom, enkrat pa so jih premagali. Tako so bili edini nepremagani v medsebojnih srečanjih moštev Primorske v ZCNL. V teh 10 tekmah so dosegli kar 18 točk. Ponoven neuspeh članske enajsterice pa je klubsko vodstvo močno prizadelo in tako številne privržence.

Novi trenerji in odbor

Dosedanji trener Ivan Faganal ni imel prave avtoritete pri igralcih, zaradi prevelike domačnosti in premajhne pomoči strokovnega klubskega odbora. No, sedaj je gotovo, da prevzame 1. moštvo novi trener Vladan Mladenović, ki je nazadnje uspešno vodil mladince ljubljanske Olimpije, člani 1. zvezne lige. Sedaj je treba v klubu postaviti novo tehnično vodstvo, ki bo tega nogometnega strokovnjaka vsestransko podprlo. Če bo tako, potem se lahko pričakuje, da bi se Novogoričani že kmalu leto po novno vrnil v enotno SNL. Trener bi razloagal z zadostnim številom igralcev, katerim manjka še precej skupne igre, start na prvo žogo, srčnost, točnost. Včasih se sredi tekmovalni manjra nesmiselnim igralcem celo kondicija.

V klubu bo v kratkem letna skupščina. Treba bo pomladiti odbor, čeprav so ga že delno med letom s kooptiranjem nekaterih funkcionarjev podjetja »Vozila Gorica«, ki ima pokroviteljstvo nad klubom.

Tudi takrat je letos nov in se, z zanimanjem vnelje v to delo. Treba bo čimprej določiti trenerja za pionirje in mladince ter posvetiti vso skrb materialnemu vprašanju spričlo dejstva, da niso nekatera močna podjetja letos pokazala razumevanja za finančno pomoč nogometnemu klubu, čeprav ta vzgaja številno mladino, preko 100 pionirjev, mladincev in članov.

Košarka

MILAN, 28. — Simmenthal iz Milana bo v prihodnjem prvenstvu italijanske košarkarske A lige nastopil z novim Amerikanom, Kenney, ki je več let uspešno igral v milanskem društvu, se bo preselil v Francijo. Včeraj je v Milan dopotaval George Edward Broun, visok je 209 cm, star 22 let, igral je v Texas University. Odlikuje se zaradi dobrih košarkarskih osnov in odličnega meta iz vseh razdalj.

Z visokim centrom, kot je Brostehaus, je hotel trener Rubini povečati srednjo višino ekipe. S tem misli odpraviti še zadnje hibo v svojem moštvu, ki bo tako v direktnih srečanjih z lenosom lahko zaustavi visokega Meneghina.

Nogomet

LJUBLJANA, 28. — Jutri bodo nogometaši Olimpije igrali prvo tekmo v novi sezoni pred domačim občinstvom. Srečali se bodo z nogometaši Vojvodine, katero so med tednom premagali v Celju. Izid te tekme je bil 2:0 v korist Olimpije, gola pa je dosegel Lalović.

Nogomet

LJUBLJANA, 28. — Jutri bodo nogometaši Olimpije igrali prvo tekmo v novi sezoni pred domačim občinstvom. Srečali se bodo z nogometaši Vojvodine, katero so med tednom premagali v Celju. Izid te tekme je bil 2:0 v korist Olimpije, gola pa je dosegel Lalović.

Nogomet

LJUBLJANA, 28. — Jutri bodo nogometaši Olimpije igrali prvo tekmo v novi sezoni pred domačim občinstvom. Srečali se bodo z nogometaši Vojvodine, katero so med tednom premagali v Celju. Izid te tekme je bil 2:0 v korist Olimpije, gola pa je dosegel Lalović.

Nogomet

LJUBLJANA, 28. — Jutri bodo nogometaši Olimpije igrali prvo tekmo v novi sezoni pred domačim občinstvom. Srečali se bodo z nogometaši Vojvodine, katero so med tednom premagali v Celju. Izid te tekme je bil 2:0 v korist Olimpije, gola pa je dosegel Lalović.

Nogomet

LJUBLJANA, 28. — Jutri bodo nogometaši Olimpije igrali prvo tekmo v novi sezoni pred domačim občinstvom. Srečali se bodo z nogometaši Vojvodine, katero so med tednom premagali v Celju. Izid te tekme je bil 2:0 v korist Olimpije, gola pa je dosegel Lalović.

Nogomet

LJUBLJANA, 28. — Jutri bodo nogometaši Olimpije igrali prvo tekmo v novi sezoni pred domačim občinstvom. Srečali se bodo z nogometaši Vojvodine, katero so med tednom premagali v Celju. Izid te tekme je bil 2:0 v korist Olimpije, gola pa je dosegel Lalović.

Nogomet

LJUBLJANA, 28. — Jutri bodo nogometaši Olimpije igrali prvo tekmo v novi sezoni pred domačim občinstvom. Srečali se bodo z nogometaši Vojvodine, katero so med tednom premagali v Celju. Izid te tekme je bil 2:0 v korist Olimpije, gola pa je dosegel Lalović.

Prvenstvo prve divizije nam je prineslo nepričakovane posledice z odbojkarji Sloga. Usoda te ekipe je vsem že dobro znana in res nima smisla ogrevati to neprijetno keno. Udarce je bil tako hud, da ima lahko silno neželjene posledice na vse igralce. Potem ko so jim bile odvzete vse točke, je največ pridobila tista šestka, Giannistica iz Pordenona, ki je vložila priziv na osrednjo zvezo v Rimu. Pordenonci so si kot zmagovalci skupine zagotovili napredovanje v četrto ligo. Drugo mesto na končni lestvici pa je pripadalo Olympii iz Gorice, ki so se ji tako odprle tudi možnosti skleneptega turnirja, prav tako za kvaliteten skok v višjo ligo. Te enkratne prilike Slogarji niso pustili neizkoriščene. Veliki skok jim je uspel in samo po enem letu igraja v nižji ligi so ponovno prišli na isto mesto, kjer so bili že pred enim letom. Odlični Španec pa je s soigralci pospravil v šestnajstih nastopih tri najst. zmag. Porazeni so bili tako samo trikrat. Kraši konec so potegnili z Ard Lineo, Aurora in Giannistica iz Pordenona. Tem trenam prvenstva pa niso ostali dolžni nič, saj so jim doma vrtili milo za drago.

Košarka

MILAN, 28. — Simmenthal iz Milana bo v prihodnjem prvenstvu italijanske košarkarske A lige nastopil z novim Amerikanom, Kenney, ki je več let uspešno igral v milanskem društvu, se bo preselil v Francijo. Včeraj je v Milan dopotaval George Edward Broun, visok je 209 cm, star 22 let, igral je v Texas University. Odlikuje se zaradi dobrih košarkarskih osnov in odličnega meta iz vseh razdalj.

Z visokim centrom, kot je Brostehaus, je hotel trener Rubini povečati srednjo višino ekipe. S tem misli odpraviti še zadnje hibo v svojem moštvu, ki bo tako v direktnih srečanjih z lenosom lahko zaustavi visokega Meneghina.

Nogomet

LJUBLJANA, 28. — Jutri bodo nogometaši Olimpije igrali prvo tekmo v novi sezoni pred domačim občinstvom. Srečali se bodo z nogometaši Vojvodine, katero so med tednom premagali v Celju. Izid te tekme je bil 2:0 v korist Olimpije, gola pa je dosegel Lalović.

Nogomet

LJUBLJANA, 28. — Jutri bodo nogometaši Olimpije igrali prvo tekmo v novi sezoni pred domačim občinstvom. Srečali se bodo z nogometaši Vojvodine, katero so med tednom premagali v Celju. Izid te tekme je bil 2:0 v korist Olimpije, gola pa je dosegel Lalović.

Nogomet

LJUBLJANA, 28. — Jutri bodo nogometaši Olimpije igrali prvo tekmo v novi sezoni pred domačim občinstvom. Srečali se bodo z nogometaši Vojvodine, katero so med tednom premagali v Celju. Izid te tekme je bil 2:0 v korist Olimpije, gola pa je dosegel Lalović.

Nogomet

LJUBLJANA, 28. — Jutri bodo nogometaši Olimpije igrali prvo tekmo v novi sezoni pred domačim občinstvom. Srečali se bodo z nogometaši Vojvodine, katero so med tednom premagali v Celju. Izid te tekme je bil 2:0 v korist Olimpije, gola pa je dosegel Lalović.

Nogomet

LJUBLJANA, 28. — Jutri bodo nogometaši Olimpije igrali prvo tekmo v novi sezoni pred domačim občinstvom. Srečali se bodo z nogometaši Vojvodine, katero so med tednom premagali v Celju. Izid te tekme je bil 2:0 v korist Olimpije, gola pa je dosegel Lalović.

Nogomet

LJUBLJANA, 28. — Jutri bodo nogometaši Olimpije igrali prvo tekmo v novi sezoni pred domačim občinstvom. Srečali se bodo z nogometaši Vojvodine, katero so med tednom premagali v Celju. Izid te tekme je bil 2:0 v korist Olimpije, gola pa je dosegel Lalović.

Nogomet

LJUBLJANA, 28. — Jutri bodo nogometaši Olimpije igrali prvo tekmo v novi sezoni pred domačim občinstvom. Srečali se bodo z nogometaši Vojvodine, katero so med tednom premagali v Celju. Izid te tekme je bil 2:0 v korist Olimpije, gola pa je dosegel Lalović.

Nogomet

LJUBLJANA, 28. — Jutri bodo nogometaši Olimpije igrali prvo tekmo v novi sezoni pred domačim občinstvom. Srečali se bodo z nogometaši Vojvodine, katero so med tednom premagali v Celju. Izid te tekme je bil 2:0 v korist Olimpije, gola pa je dosegel Lalović.

Nogomet

LJUBLJANA, 28. — Jutri bodo nogometaši Olimpije igrali prvo tekmo v novi sezoni pred domačim občinstvom. Srečali se bodo z nogometaši Vojvodine, katero so med tednom premagali v Celju. Izid te tekme je bil 2:0 v korist Olimpije, gola pa je dosegel Lalović.

Nogomet

LJUBLJANA, 28. — Jutri bodo nogometaši Olimpije igrali pr

SOLZILNE BOMBE IN PENDREKI PRISILILI JETNIKE K PREDAJI

Upor v rimskem zaporu Regina Coeli posledica zastarelosti italijanskega kaznilniškega sistema

Zaporniki siti obljub in lepih besed: zahtevajo stvaren pristop oblasti k problemu

RIM, 28. — Karabinjerji in policija so še enkrat s silo zatrli upor v rimski kaznilnici Regina Coeli. Okrog 22. ure so se zadnji jetniki pogajali z organi javne varnosti za predajo. Zaporniki bodo v teku noči premešeni v druge italijanske kaznilnice, ker je Regina Coeli neuporabna.

Še enkrat so torej jetniki na dramatičen način opozorili italijansko

v drugi rimski kaznilnici Rebibbia, kjer jetniki še vedno vztrajajo v gladi in stiski, da bi dosegli svoje pravice.

Upor v Regina Coeli je nepričakovano izbruhnil včeraj pozno ponoči. Iskra, ki je zanesla požar je bil sum jetnikov, da bo uprava kaznilnice premeštila nekega zapornika. V nekaj minutah se je sekcia »prehodnih jetnikov« (tistih, ki prestopajo iz ene v drugo kaznilnico) dobesedno vnela, razburjenje pa se je razširilo kot blisk na druge oddelke. Jetniki so podrli nekaj zidov, podtaknili požar v upravnih prostorih in splezali na streho, od koder so na ves glas klicali: »Hočemo reforme, sili smo obljub, hočemo zagarjati!«

Banalen vzrok, ki je bil povod za upor jetnikov še enkrat dokazuje, kako brezupen je položaj v italijanskih zaporih. Dovolj je, da je majhna iskra, da se vname velikanski požar.

Du z oboroženimi policisti in karabinjerji so takoj po izbruhu naredili obkrožila zapor. Kar so ključno opravila vsi poskusi, da bi s besedo prepričali jetnike, naj se vda, so danes popoldne okrog 16. ure vdrli v zapor na ukaz rimskega državnega pravdnika dr. Carmela Spagnola. Po treh zaporednih napadih policije in karabinjerjev se je večina upornikov predala, najbolj razpiti pa so se začeli pogajati za predajo.

Od izbruha upora do danes zvečer so morali gasilci poseči vsaj štirikrat ali petkrat, ker so jetniki podtaknili požare v raznih oddelkih kaznilnice. Ogenj, voda in srditi odpor jetnikov so povzročili tako razdejale, da kaznilnica ne bo uporabna vsaj za nekaj mesecev.

Ponoven, dramatičen izbruh nastal v rimskem zaporu dokazuje, da vlada ne sme več odlašati. Preosnova kazenskega zakonika in kaznilniškega pravilnika sta problema, ki ju je treba rešiti takoj. Jetniki čakajo na prenosovne že od konca druge svetovne vojne in val uorov dokazuje, da so siti lepih besed in obljub, če se položaj bistveno ne spremeni.

Izredna strožost kaznilniškega pravilnika (izdelali so ga pod fašizmom in tudi stari pravilnik iz konca 19. stoletja) je bil demokraciji od sedanjega, zastarelost poslopji (novekonek so kaznilnice v srednjeveških gradovih ali samostanih, skoraj povsod ni gretja, sanitarne naprave so skrajno pomanjkljive) izrabljane dela zapornikov, dolocila o preventivnem zaporu, surovost paznikov (pretep jetnikov v Rebibbi je bil eden od takih primerov nasilja v zaporu), pomanjkanje zdravniške nege (po številu jetnikov, ki zbolijo v zaporu, Italija zaseda le za Grčijo, Španijo in Portugalsko) so vzroki tega nezvedenega položaja. Kaj zahtevajo

jetniki? Pravičnejša zakonska določila o preventivnem zaporu in predvsem naj bo kaznilnica kraj preizkušnje ne pa univerza zločincev. Na te upravičene zahteve je vlada 25 let odgovarjala le z obljubami in nasiljem.

MILAN, 28. — Proti večeru je izbruhnil upor tudi v milanski kaznilnici San Vittore. Okrog 100 jetnikov je splezalo na streho in razobesilo transparente s svojimi zahtevami. Policija in orožniki, ki so obkrožili kaznilnico, so razgnali skupino demonstrantov, ki so izkazali jetnikom svojo solidarnost.

BUDIMPEŠTA, 28. — Danes je dopotoval na 3-dnevni uradni obisk v madžarsko prestolnico generalni tajnik OZN Kurt Waldheim. Budimpešta je prva etapa Waldheimove potovanja po Vzhodni Evropi. Obiskal bo še Bolgarijo, Češko-slovaško in Romunijo.

BEOGRAD, 28. — Danes se je v Beogradu začel 58. mednarodni kongres esperantistov, na katerem sodeluje 1.600 delegatov iz 43 držav.

PERUGIA, 28. — Danes je bil premeščen v zapor v Perugia domnevni mafijski »boss« Frank Coppola, ki je bil zaprt v zvezi z atentatom na kvestorja Mangano.

RIM, 28. — V Rimu se je danes sestalo vodstvo vsedravnega združenja pekov, ki je razpravljalo o položaju kategorije v Italiji.

MILANSKI ŠKVAĐRISTI SPET NA »DELU«

Bombe razdejeale sedež Mondadori in knjigarno »Edizioni Sapere«

Sindikati tiskarjev zahtevajo, naj vlada stopi na prste fašistom

MILAN, 27. — Pripadniki zloglasne fašistične organizacije SAM (Squadre d'azione Mussolini) so spet stopili v akcijo. Včeraj ponoči so eksplodirale v Milanu tri bombe, ki so razdejeale sedež založništva Mondadori in knjigarno »Edizioni Sapere«. Pred založništvom Mondadori so preiskovalci našli letake s podpisom SAM, pred knjigarno, ki je oddaljena le nekaj 150 m od založništva, pa niso našli ničesar. Atentata sta si presenetljivo podobna in tudi preiskovalci so prepričani, da ju je izvedla ena sama teroristična skupina. Dejstvo, da pred razdejanjo knjigarno niso našli letakov tolažilno za dejstvo, da je sedež »Edizioni Sapere« na zelo prometni ulici, kjer je promet intenziven tudi ponoči.

Prvi pekleni stroj je počil na sedežu Mondadori nekaj minut pred polnočjo. Eksplozija je bila tako močna, da je značilni pritisk razbil število okoliških hiš in razdeljal menzo založništva. Policija je ugotovila, da so atentatorji vrgli bombe v poslopje skozi na pol odprto okno. Kot eksploziv so uporabili trotil in zažigalno vrvič, ki gori zelo počasi.

Preiskovalci so bili še na založništvu, ko sta počila druga dva

pekienska stroja. Tudi v tem primeru je bila tehnika atentatorjev ista. V knjigarno »Edizioni Sapere« so vrgli dve bombi skozi priprto okno, nato pa so jo urno pobesili. Tudi v tem primeru so uporabili trotil in zažigalno vrvič, ki gori zelo počasi. Pekleni stroj je razdeljal menzo založništva SAM, v kateri so našli zloglasne skupine SAM večkrat uporabljajo to tehniko. Poslužili so se zlasti januarja lani, ko so razstrelili vrsto spomenikov padlim borcem italijanskega odporiškega gibanja in za atentat na milansko kvesturo 19. aprila letos.

Vodstvo vsedravnega sindikalnega federacije tiskarjev je danes oddalo dokument, v katerem ostro obsoja atentat in zahteva od vseh pristojnih organov, naj posežejo v največjo strogoost, da strejo varjenje fašističnih prevratnikov. »Atentata — poudarja federacija — dokazujejo, da se fašisti zaganjajo proti založništvu, ki se bori za svobodo tiska in informacije. Sindikalna federacija tiskarjev izraža prizadetim delavcem založništva Mondadori in knjigarne »Sapere« svojo solidarnost ter zahteva strogo kazen za mandatorje in mandatorje.

Založništvo »Edizioni Sapere« je ustanovila pred nekaj leti le kot knjigarno skupina študentov in delavcev. Njihova dejavnost pa se je kmalu razširila tudi na založniško področje. Sedaj že tiska vrsto sindikalnih biltenov za milanske in vsedravnne sindikalne organizacije ter glasila skoraj vseh levičarskih (tudi izvenparlamentarnih) skupin.

Kar zadeva atentat na sedež založništva Mondadori pa so preiskovalci mnenja, da gre za represalijo proti tiskarjem »Panorama«, ki ga izdaja omenjeno založništvo. V zadnjih časih je tiskar objavil vrsto člankov, v katerih je razkrinal fašistične skupine in njihovo prevratniško dejavnost.

Včeraj začetek desetega festivala mladine

VZHOĐNI BERLIN, 28. — Danes se je v Vzhodnem Berlinu začel deseti festival mladine in študentov, na ka-

POPOP OB PRILIKI OBČINSKEGA PRAZNIKA V KRANJU

Izkušnje iz NOB niso zastarele

Vrnitev k idealom osvobodilnega boja temelj za poglobljanje samoupravne družbe - Mnogi udeležba na svečanosti

(Od našega dopisnika)

KRANJ, 28. — V Kranju je bila dopoldne osrednja slovesnost v počastitev 1. avgusta — praznika občine Kranj, ki je vključevala dva pomembna dogodka: 30-letnico ustanovitve Prešernove brigade in odprtje nove Iskrine tovarne telekomunikacij. Slovesnosti pred novo tovarno na Laborah borcev Prešernove brigade, ter drugih gorejskih partizanskih enot, pripadnikov Jugoslovanske ljudske armade, Iskrinih delavcev, in drugih občanov ter gostov. Zbranim je spregovoril predsednik SK ZK Slovenije France Popit.

Ko je France Popit prikazal razvoj partizanskega gibanja na Gorenjskem, in zlasti razvojno pot ter boje Prešernove brigade, je poudaril, da pomenita kronika in bojna pot vsake partizanske enote pot medvojne trpljenja in zmagovite

ga boja slovenskega ljudstva, ki si je skupaj z drugimi jugoslovanskimi narodi končno priborilo vojaško zmago in politično oblast. Podrobno je opisal vojaške uspehe in značilnosti političnega življenja v osvobodilni vojski zato, da bi poudaril, kako vse izkušnje iz tedanjega boja niso zastarele. Vendar smo — je dejal Popit — pogosto po vojni metali v staro šaro takšne odnose iz partizanskih dni kot so tovarništvo, medsebojno zaupanje, solidarnost.

Pismo predsednika Tita pa je pomenilo vrnitev k tistim idealom iz narodnoosvobodilnega boja, ki so pomenilo danes temelj za poglobljanje samoupravne družbe. Eden izmed poglobljenih namenov našega narodnoosvobodilnega boja — je dejal Popit — je bil doseči, da bi delovni ljudje odločali o vseh najbolj pomembnih vprašanjih njihovega dela in življenja. To pa je naloga, ki smo se je lotili zdaj in ki jo nameravamo uresničiti v praksi s novo ustavno ureditvijo.

France Popit je v nadaljevanju poudaril velik pomen modernizacije slovenske industrije, ki se kaže tudi v novi tovarni podjetja Iskre. Le s široko prostornostjo, z visoko tehnologijo, z manjšimi stroški, z moderno organizacijo dela se bomo uspešno uvrstili v svetovne tokove.

D. K.

NA TITOVEM TRGU V KOPRU

Sklepna prireditev folklornega festivala

Na Titovem trgu v Kopru je bila sredi sklepne prireditve letošnjega folklornega festivala. Nad 2000 gledalcev je toplo pozdravilo beograjski folklorni ansambel »Kolo« in akademski folklorno skupino »France Marolt« iz Ljubljane. Izvajali so vlaške, komitske, šopske, makedonske, srbske, banatske, škotske in glamočke plesne ter številne slovenske plesne s njimi iz Bele krajine, Gorenjske, Koroske in Režije. Hkrati je bila nocoj v Kopru tudi tradicionalna »Koprška noč« s številnimi nastopi zabavnih ansambljev. Po mestu so bile razpostavljene številne stojnice, ob katerih so se domačini in turisti zabavali o različnih junjatih ur ob domačih specialitetah in pristnih istinskih vinih. Letošnji tradicionalni folklorni festival je trajal vse julij. Najboljši jugoslovanski folklorni ansambli »Lado«, »Tanec«, »Kolo« in »France Marolt« so nastopili osmerkrat v Kopru, Portoroku in Ankarani, njihove nastope pa si je ogledalo okrog 8000 ljudi, med njimi tudi veliko število tujih turistov. Poleg tradicionalnih plesov so vnesli v svoje programe tudi precej novosti.

L. Omladič

IZ POROČILA PREDSEDNIKA INPS MONTAGNIJA

NIZKA POPREČNA RAVEN POKOJNIN IN ODŠKODNINE ZA BREZPOSELNE

V lanskem poslovnem letu je imela ustanova 250 milijard lir pasiv

RIM, 28. — Trideset tisoč ljudi se vsak dan zgleda v uradih ustanove INPS: podatek je posredoval predsednik ustanove Montagnani v orisu obračuna za leto 1972, ki je bil soglasno dooben.

Od 7.504 milijard lir dohodkov je ustanova izdala 6.142 milijard lir, ki predstavljajo 79,99 odstotkov, za pokojnine in druge storitve.

Predsednik Montagnani je v okviru svojega poročila poudaril, da je odškodnina za brezposelnost na še vedno nizki ravni — 409 lir na dan — in približ, da se INPS zavzema, za

ŠPORT ŠPORT ŠPORT

KANU

SVETOVNO PRVENSTVO

V Tampereju premoč vzhodnih kanuistov

Jugoslavija v repesah - V finalu vsi lanskoletni zmagovalci

TAMPERE, 28. — V slabih vremenskih razmerah, z oblačnim nebom in močnim vetrom, se je danes pričel finalni del svetovnega prvenstva v kanuju, ki se odvija v Tampereju na Finskem. V posameznih disciplinah so tekmovalci iz vzhodne Evrope pobrali levič delež.

Ni prišlo do presenečenj, saj so se vsi lanskoletni olimpijski zmagovalci in svetovni prvaki uvrstili v finale. Med drugimi posadkami so se uvrstili v nadaljevanje tekmovalci tudi jugoslovanski člani, ki so se dobro odrezali v repesah. Edina posadka, ki je premagala premoč vzhodne Evrope, je bila danska, ki se je na prvi 1000 metrov uvrstila na tretje mesto.

Do presenečenj ni prišlo niti pri ženskah, kjer je bilo danes tekmovaljevanje na prvi 500 metrov. Izkazalo se je, da so sovjetske, romunske in vzhodnonemške predstavnice.

PLAVANJE

Evropski rekord na 100 m na državnem prvenstvu SZ

ROSTOV, 28. — Sovjetski plavalci Mihael Kriukine je potolkel evropski rekord v plavanju na 100 metrov prsno s časom 1'05"5, med sovjetskimi državnimi plavalnimi prvenstvom, ki se odvija v Rostovu. Prejšnji evropski rekord je pripadal njegovemu rojaku Pankinu z 1'05"8.

ODBOJKA

V torek odpotuje v Rovinj druga skupina tečajnikov

ZSSD v Italiji obvešča, da bo druga skupina odbojkarjev odpotovala na poletni tečaj v Rovinj v torek, 31. t.m. Urnik odhoda avtobusa za Rovinj bo naslednji: ob 12. uri iz Gorice (Travniki), ob 12.15 iz Sodevoda, ob 12.30 iz Doberdoba, ob 13. uri iz Trsta (izpred sodne palače na Trgu Ulpiano). Vsi tečajniki in tečajnice naj se zberejo na omenjenih mestih najmanj pol ure prej, da ne bo zamud. Priporočila pa so vsem tečajnikom, naj kosijo doma, ker bodo v Rovinju dobili samo večerjo obrok. Ker se je zadnje čase vreme močno ohladilo, je po prosimo vse tečajnice in tečajnike, naj vzamejo s seboj poleg običajne osebne in športne opreme tudi eno odejo. Društva, ki bodo poslala svoje odbojkarje, pa naj dajo najmanj po eno žogo na dva

tečajnika. Vse ostalo dobijo v taboru. Za starše, ki bi želeli priti na obisk (obiski so dovoljeni samo ob nedeljah, če ni seveda kaj nujnega) ali pa pisati, je naslov naslednji: Tabor Visoke šole za telesno kulturo — Rovinj, 52210 Jugoslavija.

V torek, 31. t.m. se bo vrnila domov tudi prva skupina tečajnic iz Rovinja. Prihod z avtobusom na državno mejo pri Skofljah bo predvidoma ob 19. uri. Avtobus bo nato peljal skozi Dolino, Trst (Trg Ulpiano), Opčine, Prosek in Nabrežino.

AVTOMOBILIZEM

PRED VN NIZOZEMSKO

Nesreča Fittipaldija

ZANDWOERT, 28. — Svetovni avtomobilski prvak Emerson Fittipaldi se je danes ponesrečil na poskusnih vožnjah za jutrišnji avtomobilsko dirko za veliko nagrado Nizozemske. Fittipaldi je zgubil nadzorstvo nad svojim vozilom zaradi zloma prednje osi. Zdravniški izvidi so nato ugotovili, da si je kljub hudim nesreči le izpahnil nogo. S to nesrečo je postala Fittipaldijeva prisotnost na jutrišnji dirki problematična, saj ni gotovo, če mu bo uspelo pravočasno popraviti avto.

JADRANJE

NEWPORT, 28. — Italijana Bertocchi in Apostoli sta osvojila naslov svetovnega prvaka v jadrnanju v kategoriji »leteči Holandes«. Ker niso tekmovalci nastopali že od srede zaradi močnega vetra, je žirija sklenila, da sestavi končno lestvico na podlagi rezultatov prvih štirih regat. Bertocchi in Apostoli sta se na skupni lestvici uvrstila pred ameriško in nizozemsko posadko.

TENIS

CATANIA, 28. — V Catanii so bili danes jutraj na sporedu finalni dvojboj teniškega turnirja za pokal De Galea, ki je razviral in igralcem pod 21. letom starosti. Avstralska ekipa, ki je startala med favoriti, je bila poražena v srečanju z Mehiko, medtem ko so se bolje odrezali Italijani v srečanju z Romuni.

OBVESTILO

ZSSD obvešča, da bo urad v Ul. Geppa 9/I odprto od 23. avgusta samo jutraj od 9. do 13. ure.

SKOKI V VODO

SREČANJE V BOCNU

Zmaga Švedinje Knape v zaključnem dnevu

Pri moških premoč italijanskega predstavnika Dibiasija

BOCEN, 28. — Olimpijska prvkinja v skokih v vodo Ulrike Knape se je danes uveljavila na mednarodnem mitingu v skokih v vodo, ki se je odvijalo v Bocnu. Knapejeva je zmagala v skokih s trimetrske skakalnice, Italijan Dibiasij pa je bil brez tečaja zmagal pri skokih v višine desetih metrov. Medtem, ko je bilo pri moških tekmovaljevanje precej dolgočasno zaradi očitne premoči italijanskega predstavnika, je bilo pri ženskah bolj živahen. Olimpijsko prvakinjo so namreč stalno nadlegovale odlične skakalke kot Čehoslovajka Dutčková, Švedinja Henrikson, Kanadčanka Boys.

Lestvica zaključnega tekmovalja:

Skoki v vodo — ženske	
1. Knape Ulrika (Sve.)	412,56
2. Henrikson Agneta (Sve.)	399,75
3. Boys Beverly (Kan.)	395,40
4. Dutčková Milena (ČSSR)	385,17
5. Wierniuk Elizabeta (Pol.)	358,35
Kombinirana ženska lestvica	
1. Knape Ulrika (Sve.)	787,68
2. Beverly Boys (Kan.)	705,42
3. Dutčková Milena (ČSSR)	701,70
4. Wierniuk Elsiabeta (Pol.)	639,00
5. Shatto Cindy (Kan.)	639,00
Moški skoki v vodo	
1. Klaus Dibiasij (It.)	569,76
2. Giorgio Cagnotto (It.)	504,36
3. Puchow J. (Pol.)	437,73
4. Deschouwer Jacques (Fra.)	437,25
5. Schott Granham (Kan.)	436,68
Kombinirana moška lestvica	
1. Klaus Dibiasij (It.)	1.165,98
2. Giorgio Cagnotto (It.)	1.062,81
3. Puchow J. (Pol.)	888,15
4. Graham Scott (Kan.)	874,23
5. Claudio De Miro (It.)	861,03

KOLESTARSTVO

Danes bo v Lonjerju ob 10.30 cilj kolesarske dirke veteranov za

Železniška nesreča pri Misanu Adriatico

MISANO ADRIATICO (Forlì), 28. — Zgodaj jutraj se je pred železniško postajo v kraju Misano Adriatico pripetila nesreča, v kateri je bilo ranjenih sedemnajst ljudi. Do nesreče je prišlo, ko je vlak, ki je prihajal iz Milana, zadel v vlak, ki je čakal na

Pred tremi dnevi se je v Oklahomi začel vsedravn kongres ameriškega indijanskega gibanja. Na sliki straže pred vhodom v kongresni tabor

USPEŠEN ZAČETEK ODPRAVE SKYLAB 2

Bean, Garriott in Lousma na skylabu

Vpliv življenja v breztežnostnem stanju na človeški organizem

KENNEDYJEV RT, 28. — Ob 13.11 (po italijanski uri) so s kozmodroma na Kennedyjevem rtu izstrelili vesoljsko ladico apollo, s katero bodo trije kozmonavti Alan Bean, Owen Garriott in Jack Lousma poleteli do vesoljskega laboratorija skylab. V laboratoriju bodo predvidoma preživeli 59 dni, kar bo najdaljša doba, ki jo je človek kdaj preživel v vesolju v kratki zgodovini vesoljskih podvigor.

Kozmonavti niso imeli pri tej odpravi nobenih tehniških nevedenosti in vse naprave vesoljske ladije in v rakete saturn so delovale v najlepšem redu z izjemo majhnega pronicanja olja iz enega od motorjev. To pa vsekakor ne bo oviralo kozmonavtov pri njihovem poletu.

Polet Beana, Garriotta in Lousme je druga odprava načrta Skylab. Za njo bo odletela na vesoljski laboratorij še ena posadka, ki bi morala preživeti vsaj 70 dni v vesolju, morda na tudi 90, če bodo Bean in tovariši uspešno opravili sedanjo preizkušnjo.

Deset minut po izstrelitvi je bila ladica apollo na parkirnem krožnem tiru 148 kilometrov v'oko nad našimi glavami. Tir so znanstveniki izbrali tako, da se ladica avtomatično približuje vesoljskemu laboratoriju. Če bo šlo vse po predvidenem načrtu, bodo kozmonavti okrog polnoči že v skylabu.

Preživeti za poskus vsaj šest mesecev v vesolju.

Dr. Berry je pojasnil, da življenje v breztežnostnem stanju vpliva največ na človeško srce in ožilje in v tem okviru je navedel spremembe, ki so jih opazili na Conradu, Kerwinu in Welftzu po enomesečnem bivanju v vesolju. Zdravnik je pojasnil, da so kozmonavti izgubili približno 15 odstotkov rdečih teles in dodal, da doslej zdravniki še niso odkrili potrebnih protukrepov. Kljub temu pa je izrazil prepričanje, da bodo z novimi poskusi in novo mešanico plicnov, ki jo vdičujejo kozmonavti v vesoljski ladici omejili vpliv življenja v breztežnostnem stanju na človeški organizem.

Kot prvi ukrep bodo morali Bean, Garriott in Lousma trikrat več teledati od svojih predhodnikov, da bo njihov organizem v boljši formi. V ta namen so strokovnjaki izdelali posebne telovadne rekvizite, ki izboljšujejo krvni obtok, ko je organizem v breztežnostnem stanju.

V začetku avgusta sestanek na vrhu držav članic Commonwealtha

OTTAWA, 28. — Od 2. do 10. avgusta bo v Ottawi sestanek predsednikov vlad članic Commonwealtha. Odprtju bo prisostvovala tudi kraljica Elizabeta. Politični opazovalci menijo, da bo morda od sestanka izmela največ koristi Kanada, ki bi lahko po vstopu Velike Britanije v EGS prevzela njeno vodilno mesto. Kanadski ministri predsednik Trudeau, ki je pred vstopom Velike Britanije v EGS imel dokaj »državno stališče do obstoja Commonwealtha, je nenadoma postal vnet zagovornik te gospodarske organizacije. Zaradi tega